

Det europæiske smågrisemarked 2021

Forfatter

Michael Groes Christiansen, Landbrug & Fødevarer F.m.b.A, SEGES Erhvervsøkonomi

Sisse Villumsen Schlægelberger, Landbrug & Fødevarer F.m.b.A, SEGES Erhvervsøkonomi

Hovedkonklusion

Markedet for grisekød og smågrise er i forandring. ASF har haft stor betydning for udviklingen i Europa. Danmark og Holland er de store smågriseeksportører i Europa, hvor Tyskland og Polen er de store importerende lande. Analysen viser, at griseproduktionen fortsat falder i Østeuropa og Tyskland, mens den er stigende i Spanien og stagnerende i Danmark. ASF i Øst- og Centraleuropa samt Borchert-kommissionens anbefalinger for tysk griseproduktion gør fremtiden mere usikker for danske smågriseeksportører på længere sigt. I EU medio 2021 gik 27 % af grisekødsproduktionen til eksport uden for EU. Med et svigtende eksportmarked i Kina forventes der en nedbringelse af EU27-produktionen de næste par år.

Indhold

Sammendrag	2
Baggrund	3
Materialer og metoder	4
Resultater	5
Økonomi i udvalgte lande 2010-2020	5
EU-produktion af grise og grisekød	7
Markedet for grisekød i fremtiden?	9
Udvalgte lande eller områders griseproduktion og smågrisebalancer	10
Danmark	10
Tyskland	11
Holland	18
Polen	20
Spanien	22
Østeuropa 2019-2020 i smågriseimport	23
Vigtige griselande udenfor EU	24
Kina	24

USA, Brasilien og Canada	26
EU-støtte regler	28
Diskussion	30
Konklusioner	31
EU-griseproduktion	31

Sammendrag

EU's griseproduktion er i en geografisk bevægelsestrend henimod øget produktion i Spanien. Østeuropa er hårdt ramt af ASF. De første vildsvin fik sygdommen i 2014, og situationen er stadigvæk langt fra under kontrol, da også mange kommercielle bedrifter er blevet ramt. Den centraleuropæiske slagtegriseproduktion har primært via Tyskland i flere år været for nedadgående. Den nedadgående trend i Tyskland er blevet forstærket af, at ASF ramte Tyskland i september 2020. Kraftigt stigende lønninger på tyske slagterier sænker afregningsprisen. Udover dette vil en nedsat Pauschal sats fra 1. januar 2022 koste ca. 11-13 kr. i tab pr. slagtegris i Tyskland. Alt dette efterlader en svækket tysk slagtegrise-sektor med en mindre betalingsvillighed pr. smågris, og det vil kunne gå ud over hollandske og danske smågriseeksportører i fremtiden.

Oven i dette er der i 2021 kommet ny tysk lovgivning indenfor sohold vedr. løse, diegivende søer og øget arealkrav i løbestalden. Smågriseproduktionen i Tyskland var faldende i forvejen. 25 % af Tysklands sobestand er forsvundet på 10 år. Til sammenligning var faldet i EU27 kun ca. 15 %. Tysklands selvforsyningsgrad med smågrise var på 78 % i 2020 og har været faldende, og der er et netto smågriseimportbehov på ca. 10 mio. smågrise for at forsyne "egen slagtegriseproduktion". Det har været svært at være soholder i Tyskland, når effektive hollandske og danske smågriseproducenter gerne ville deltage i det europæiske indre marked for smågrise. Uden støtte fra den tyske stat forventes den tyske sobestand således at falde yderligere, da den er særdeles konkurrenceudsat. Netop øget støtte er måske, hvad den tyske stat har i sinde at give, men systemet for dette er ikke beskrevet endnu. Det er i hvert fald den anbefaling, det tyske fødevarerministerium har fået fra deres egen nedsatte Borchert kommission. Nye niveauer for investeringsstøtte til landbrug samt statslige kontrakter med kompensation for mere dyrevelfærd er den nye politiske plan for tysk griseproduktion. Mere dyrevelfærd bliver ikke finansieret via en merpris i supermarkederne men primært via afgifter, så tysk grisekød ikke bliver for konkurrenceudsat i detailhandlen eller forædlingsindustrien.

Hvad der sker i Tyskland, er af afgørende betydning for hollandsk og dansk smågriseproduktion. I 2020 blev Tysklands egen produktion af smågrise suppleret med ca. 6,8 mio. smågrise fra Danmark og ca. 4,4 mio. smågrise fra Holland. Det er svært at forstille sig, at alle disse smågrise kan finde nye markeder, hvis det tyske smågrisemarked svigter. Men det europæiske smågrisemarked er meget forgrenet. Spanien øger i disse år deres import af smågrise, primært fra Holland. Dette voksende smågrisemarked er et af de få lyspunkter for smågriseeksportører, som kan blive presset på deres sædvanlige markeder.

Polen aftog ca. 6,4 mio. danske smågrise i 2020. Forventningen er ca. 10 % færre i 2021, men at behovet vil stige igen, hvis ASF kommer mere under kontrol i 2022 i Polen.

Holland er faldende i soantal, men stiger i slagtninger. En del af årsagen er, at mange hollandske slagtegrise nu slagtes i Holland og ikke i Tyskland, som det tidligere er sket.

Udover et smågrisemarked i opbrud er økonomien stærkt presset i EU's griseproduktion.

EU-27 selvforsyningsgrad for grisekød voksede fra 118 i 2018 til 126 i 2020 og 127 medio 2021 godt hjulpet frem af gode højkonjurer prismæssigt. En selvforsyningsgrad på 100 angiver, at produktion er lig med forbrug i et område, og 127 angiver, at 27 % af produktionen eksporteres til lande udenfor EU.

Europæisk griseproduktion var i 2018-2021 præget af et verdensmarked for grisekød, som pludselig blev meget stort i forbindelse med store udbrud af afrikansk svinepest (ASF) i Kina i 2018. Derfor blev produktionen forøget. Medio 2021 stoppede Kina pludselig med at efterspørge så meget europæisk grisekød, og priserne styrtdykkede i Europa. På længere sigt forventes det, at det meste af det "ekstraordinære" marked opstået i Kina, vil forsvinde igen.

I denne rapport skønnes det, at afregningspriser i EU først vil være tilfredsstillende, hvis selvforsyningsgraden i EU-27 falder tilbage på ca. 116. Dette niveau forventes at give en rimelig grise-økonomi uden at være prangende for de fleste griseproducerende lande i EU. Hvis dette niveau skal opnås, skal slagtinger nedbringes med ca. 19 mio. i EU-27. Dette vil også kræve en reduktion af EU-27 sobestand på ca. 750.000 søer, eller en nedgang i sobestand på ca. 8 %. Naturlig afgang af søer ligger på mellem 3 % og 4 % i EU. Den økonomiske ligevægt mellem udbud og efterspørgsel kan altså godt etableres rimelig hurtigt, og er måske faldet på plads i 2022 med bedre konjunkturer til følge.

Baggrund

Danske griseproducenter har de sidste 10 år haft en stabil sobestand, mens slagtegriseproduktionen har været vigende med øget eksport af smågrise til følge. Der foregår en trend i europæisk griseproduktion, som bør mane til større eftertænkning over denne forretningsmodel. I de sidste 10 år har der ikke været stærkere signaler om, at danske smågriseproducenter i større udstrækning bør overveje mere, hvor sikker deres afsætning af smågrise ved eksport er på længere sigt, hvis der ses bort fra mere kortsigtede problemer. De ekstremt lave smågrisepriser, som ses i det danske smågrise-marked i november 2021 skyldes potentielt opbrud i den eksisterende struktur i smågrisemarkedet i Centraleuropa, handelsdisruption pga. ASF i Tyskland samt en svigtende kinesisk efterspørgsel, som overalt i EU har medført lave afregningspriser.

Danmark er storeeksportør af smågrise, samtidig med at landet i forhold til størrelse og befolkning også har en betydelig slagtegriseproduktion. I 2020 blev der eksporteret ca. 15 mio. smågrise og slagtet 17,3 mio. grise. Dette betyder også, at Danmark skal konkurrere både på smågrisemarkedet og slagtegrisemarkedet, hvor andre lande hovedsageligt fokuserer på et af markederne.

Der er mange faktorer, som kan påvirke fremtiden for den internationale griseproduktion og udviklingen i de enkelte lande. Dette gør det vanskeligt at spå om fremtiden, men i denne rapport ses der på de forventede tendenser og udvikling. Der analyseres på eventuelle konsekvenser af allerede vedtaget lovgivning i de udvalgte lande, mens ikke vedtaget forslag og ideer til lovgivning ikke vil blive berørt i særlig stort omfang.

Mens verdensmarkedet for grisekød selvfølgelig er vigtigt for de danske griseproducenter, så er særligt de danske smågriseproducenter afhængige af udviklingen på det europæiske marked, herunder smågrisemarkedet. Det europæiske smågrisemarked er et fællesmarked med stor handel med smågrise over grænserne. Holland og Danmark er de store smågriseeksporterende lande, mens Tyskland og Polen importerer mange smågrise.

Smågrise kan transporteres relativt billigt selv over større afstande i Europa i modsætning til slagtegrise. Omkostningen ved at producere 1 kg grisekød i eksempelvis Tyskland er ikke den nationale produktionsomkostning for en smågris plus den nationale omkostning for en slagtegris, men markedsprisen på det europæiske smågrisemarked for en smågris + den nationale slagtegriseomkostning.

Forståelse af denne mekanisme er vigtig, når der ses på handelsflow af smågrise mellem lande, da der kan ligge en "arbejdsdeling" mellem landene i dette.

Indledningsvis vises resultater fra internationale sammenligninger af omkostninger ved at producere en smågris via InterPIG-samarbejdet.

Strukturen i den internationale griseproduktion er ved at ændre sig. Udefrakommende faktorer som afrikansk svinepest (ASF) og Covid-19 har haft massiv indflydelse på udviklingen i de store griseproducerende lande.

ASF er nok den faktor, som kan påvirke fremtidens produktion mest, da eksporttilladelser og mulighederne for at eksportere til mange lande bortfalder, hvis der kommer ASF til landet. Udbruddet af ASF i Kina og den store nedgang i den kinesiske egenproduktion har medført, at andre landes eksport til Kina steg kraftigt. Det havde en stor indflydelse på produktionen af og prisen på grisekød på verdensmarkedet.

Rapporten viser for en række vigtige europæiske griseproducerende lande udviklingen i griseproduktion i perioden fra 2010 til 2020 målt på soantal, smågriseproduktion, slagtegriseproduktion, import/eksport af grise samt – hvor det er muligt – økonomiske forhold.

Rapporten tager udgangspunkt i økonomien i griseproduktion 2010-2020 fra InterPIG og indeholder analyse af EU-27 produktion af grisekød samlet og desuden nærmere analyse af udviklingen i Danmark, Tyskland, Polen, Holland og Spanien. Store spillere på verdensmarkedet for svinekød vises mht. produktion, import og eksport og forventninger til disse lande fremadrettet.

Materialer og metoder

For at analysere det europæiske smågrisemarked og fremtiden er der lavet følgende behovsanalyse af, hvilke emner som skal behandles:

Udviklingen i griseproduktion i EU-27 området tages først, inklusiv en kort gennemgang af forbrugertrends og udvikling af forbrug. Derefter gennemgås griseproduktion samt samhandel i/mellem Danmark, Tyskland, Polen, Holland og Spanien i perioden 2010-2020. Samlet set inddrages europæisk griseproduktions rolle i verdenshandlen med grisekød også ved at kigge på udviklingen i Kina, USA, Canada og Brasilien.

Kilder

Eurostat er kilden til diverse statistik om soantal, årlige slagtninger i hoveder og styk i de enkelte europæiske lande.

Landbrug & Fødevarer har leveret et specialudtræk, som ud fra handelsindberetninger viser omsætningen af levende grise fra et land til et modtagerland i EU. Forskellige grupperinger er her lagt sammen, så en gris enten er handlet ved en levende vægt under 50 kg eller \geq 50 kg. I gruppen handlet over 50 kg indgår der også handel med avlsdyr samt slagtesøer, som også kan skifte land ved slagtninger.

Udtræk fra InterPIG databasens historiske tidsserier bruges i perioden 2010-2020. Polen og Kina indgår ikke i denne database med land/områder med griseøkonomi.

Til analyserne af udviklingen i landene udenfor EU stammer data fra GIRA.

Resultater

Denne rapport er opdelt i afsnit, hvor der ses på økonomien, EU-produktionen, det fremtidige marked for grisekød samt udviklingen i de væsentligste lande set ud fra et dansk perspektiv.

Økonomi i udvalgte lande 2010-2020

Mange forhold afgør økonomien i at fremstille grisekød. Fremstillingspriser og afsætningsforhold er 2 af de afgørende elementer.

Polen og Kina er ikke med i InterPIG samarbejdet, hvorfor der ikke er tidsserier for disse lande.

Afregningspriser i EU i perioden for 2010-2020 viser ifølge InterPIG, at Danmark for det meste har ligget efter Tyskland, men siden ASF i 2020 ramte Tyskland, har de tyske afregningspriser ligget under de danske. Afregningspriserne i USA, Brasilien og Canada ligger i den nævnte rækkefølge efter de europæiske lande.

Tabel 1. Afregningspriser pr. kg varm slagtekrop i udvalgte lande

Årstal	Danmark	Tyskland	Holland	Spanien	USA	Brasilien SC	Canada
2010	9,93	9,89	9,64	10,24	9,08	10,45	7,58
2011	10,85	10,79	10,32	11,27	10,40	9,70	9,29
2012	12,10	12,35	11,81	12,43	10,89	9,68	9,47
2013	12,14	12,27	11,86	12,83	10,96	10,18	9,61
2014	11,05	11,16	10,59	11,81	12,60	11,20	11,53
2015	10,01	10,03	9,50	10,45	10,51	8,94	9,21
2016	10,45	10,72	10,42	10,46	8,97	8,60	8,45
2017	11,41	11,76	11,41	11,69	9,58	9,92	7,15
2018	9,36	10,27	9,96	10,52	9,01	8,37	7,14
2019	12,22	12,57	12,28	12,66	10,05	9,87	7,14
2020	13,01	11,54	10,96	12,64	8,73	9,24	7,19
Middel 2010-2020	11,14	11,21	10,80	11,55	10,07	9,65	8,52

Kilde: InterPIG

I lande, hvor produktionen er fra fødsel til slagning i det samme land, dvs. at de har en lukket griseøkonomi, er det relevant at kigge på økonomien pr. kg slagtekrop. Dette giver mening for de fleste lande, undtagen Tyskland, som har en stor import af smågrise, og derfor ikke har samme integrerede produktion som i de andre lande.

Rentabiliteten beregnes som forskellen mellem indtægterne og omkostningerne, så når rentabiliteten er negativ, svarer det til, at der er et underskud.

Tabel 2. Rentabilitet i kr./kg varm slagtekrop

Årstal	Danmark	Tyskland	Holland	Spanien	USA	Brasilien SC	Canada
2010	-0,59	-1,37	-0,85	-0,16	0,86	2,37	-0,59
2011	-0,96	-2,23	-1,61	-0,52	1,88	-0,22	-0,24
2012	-0,36	-1,07	-0,50	0,35	1,18	-0,99	-1,24
2013	-0,42	-1,17	-1,12	0,81	2,02	0,46	-0,79
2014	-0,31	-0,92	-1,43	0,87	5,12	1,81	2,59
2015	-1,02	-1,52	-2,40	-0,24	2,45	0,24	-0,08
2016	0,03	-0,44	-1,19	0,37	1,29	-1,74	-0,63
2017	1,37	0,40	-0,10	1,64	2,41	0,56	-1,01
2018	-0,99	-1,63	-1,45	0,16	1,66	0,18	-1,40
2019	1,66	0,91	0,61	2,26	2,14	1,95	-0,63

2020	2,74	-0,31	-0,65	2,15	0,85	1,45	-0,72
Middel 2010-2020	0,10	-0,85	-0,97	0,70	1,99	0,55	-0,43

Kilde: InterPIG

Canada klarer sig ikke så godt økonomisk set, når der kigges på økonomien fra fødsel til slagtning. I 2020 eksporterede de ca. 4,4 mio smågrise til USA, og herudover eksporterede de også større grise. Sammenlagt blev 19 pct. af Canadas grise eksporteret levende til USA i 2020.

At Holland og Tyskland har dårlig rentabilitet fra fødsel til slagtning, siger dog ikke det hele om disse landes økonomi. Hvis der laves en partiel opdeling i smågrise- og slagtegriseproduktion, ser billedet anderledes ud.

Da Polen ikke er med i InterPIG samarbejdet, er det i den næste tabel antaget, at fremstillingsprisen for en 30 kg gris i Polen er den samme som den tyske pris oplyst fra InterPIG.

Det ses, at vægten ved omsætningen af smågrise til slagtegrise er lavest i Spanien med 19 kg. Herefter kommer Holland med 25,7 kg i gennemsnitlig smågrisesalgsvægt. Danmark og Tyskland ligger omkring de 30 kg.

For at kunne sammenligne produktionsomkostningerne ved at producere en smågris landene imellem, er produktionsomkostningen estimeret til en salgsvægt på 30 kg for alle landene.

Tabel 3. Produktionsomkostning 2020 ved reel smågrisesalgsvægt og omregnet til 30 kg salgsvægt

	Holland	Spanien	Danmark	Tyskland-Polen
Produktionsomkostning pr. smågris, kr./gris ved salgsvægt	397	326	394	465
Salgsvægt smågrise i kg	25,7	19,0	31,0	30,0
Estimat produktionsomkostning ved 30 kg, kr./gris	429	394	388	466
Produktionsomkostningsforskel ved 30 kg forskel til Danmark, kr.	41	6		78

Kilde: InterPIG

Når der ses på sammenligningen af fremstillingspriser på smågrise ved 30 kg over årene, er Danmark og Spanien de mest effektive til smågriseproduktion i perioden 2010-2020. Spanien er gennemsnitligt set lidt bedre end Danmark. Holland har lavere produktionsomkostninger end Tyskland. I gennemsnit ligger Holland 25 kr. efter Danmark for en 30 kg gris, og differencen mellem Holland og Danmark er blevet større de seneste år.

Tabel 4. Beregnet produktionsomkostning af en 30 kg gris

	Danmark	Tyskland	Holland	Spanien
2010	382	452	383	376
2011	408	485	415	404
2012	414	493	423	418
2013	426	494	440	409
2014	402	464	422	378
2015	389	443	415	377
2016	376	434	407	361
2017	364	442	407	362
2018	381	458	413	379
2019	385	458	429	386
2020	388	466	429	394
Middel 2010-2020	392	463	417	386
Forskel til DK middel		70	25	-6

Kilde: InterPIG

Forskellen i en lukket økonomi med produktion fra fødsel til slagtning i samme land, og så et indre marked for smågrise er, at i det indre marked behøver den tyske slagtegriseproducent ikke købe en tysk smågris, men kan købe en dansk eller hollandsk smågris. Det gør mulighederne bedre.

Den tyske slagtegriseproducentens økonomi, som indkøber danske eller hollandske smågrise, er derfor vidt forskellig fra det dårlige økonomiske resultat, som det tyske resultat med -0,85 kr./kg slagtekrop viser i tabel 2, hvor der kigges på tysk fra fødsel til slagtning. En indkøbt dansk smågris til "kostpris" ville være 70 kr./smågris billigere end en tysk smågris, og differencen på 70 kr. fordelt på 95 kg slagtekrop giver en lavere produktionsomkostning på 73 øre/kg produceret slagtekrop. Herved var den tyske slagtegriseproducent tæt på breakeven i tidsserien fra 2010-2020. Derudover er alle InterPIG beregninger før moms og skat. Her har tyske producenter nogle fordele, de hollandske og danske producenter ikke har.

EUs grisekødsproduktion er, målt på fremstillingspriser, konkurrencedygtig i Asien i forhold til lokalt produceret grisekød. Omvendt viser analyser, at man i et frit marked ville forvente, at USA, Canada og Brasilien ville være mere konkurrencedygtige end EU, når der ses på prisen.

Det, der gør analyser af konkurrenceevnen for grise vanskelige, er, at der er forskellige forbrugsmønstre og betalingsvilligheder i de enkelte lande. Alle griseproducerende lande nyder godt af Kinas betalingsvillighed for den "femte udskæring", som er hoved, tæer og haler. Det er billige udskæringer, som kineserne sætter meget større pris på end europæerne. Samtidig er det billigt kød for Kina at importere, da der er stor forskel i kinesernes indkomst. Et andet eksempel på forbrugsmønstre er USA. Selvom USA har en pæn stor eksport af grisekød, så er efterspørgslen efter kamberne til barbecue/grill så stor i USA, at USA må supplere deres egenproduktion med import af f.eks. danske spareribs.

EU-produktion af grise og grisekød

EU har et indre marked for både grisekød og levende grise. Med det sidste menes, at det indre marked i EU også har skabt et EU-smågrise marked. Vedrørende handel med grisekød kan lande uden for EU, fx Kina, vælge at stoppe importen af grisekød fra et givent land, fordi der er ASF i landets vildsvinebestand. Det er tilfældet i Tyskland efter udbruddet af ASF i september 2020. Dette kan ikke lade sig gøre internt i EU, hvor grisekød må godt handles på tværs af landene, selvom landene har forskellig ASF-status. Tyskland kan dog overfor Kina og andre 3-lande håbe på en regionalisering, dvs. at eksporttilladelser til Kina genåbnes for ikke ASF-berørte dele af Tyskland.

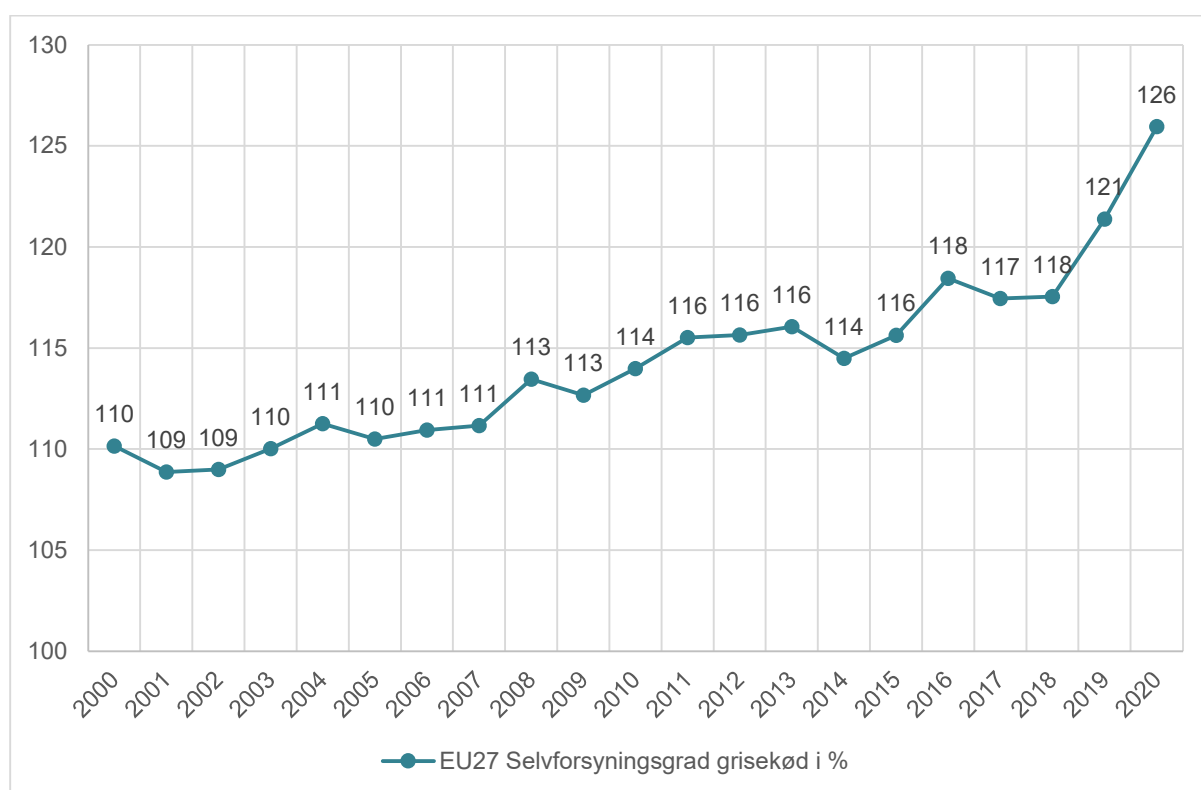
EU har valgt at beskytte deres eget producerede grisekød mod import fra lande uden for EU. Der var en importtold på 6,47 kr./kg for udbenet svinekød og 3,99 kr./kg for hele/halve svinekroppe i 2021. EU har dog indgået en frihandelsaftale med Canada, så Canada må eksportere en vis mængde grisekød til EU uden disse afgifter. En mulighed, Canada kun i begrænset omfang har benyttet sig af. Så både med og uden beskyttelsestold lader det til, at EU's marked for grisekød er forbeholdt grisekød produceret i EU.

EU-produktion af grisekød er øget med 5,2 pct. i perioden fra 2010 til 2020. I samme periode er forbruget pr. indbygger faldet med ca. 6,4 pct., men faldet opvejes lidt af en øget befolkningstilvækst på 1,5 pct.

Tabel 5. EU-27 produktion 2010-2020, forbrug og selvforsyningsgrad samt indeksering 2010-2020

Årstal	2010	2020	Index 2010-2020
Nettoproduktion i 1.000 tons slagtekrop ækvivalenter	22.106	23.261	105,2
EU-forbrug af grisekød i 1.000 tons slagtekrop ækvivalenter	19.456	18.484	95,0
Indbygger tal mio. EU-27	441	448	101,5
Forbrug per indbygger i kg slagtekrop ækvivalenter	44,1	41,3	93,6
Forbrug per indbygger i kg detailhandels ækvivalenter	34,4	32,2	93,6
EU Selvforsyningsgrad af grisekød i pct.	114	126	110,5

Udviklingen i EU's selvforsyningsgrad steg eksponentielt i 2018, samtidig med at Kina fik udbrud af ASF, idet alle eksporterende lande fik muligheden for at forsyne det kinesiske marked med grisekød.

Figur 1. EU selvforsyningsgrad med grisekød 2000-2020 (kilde Eurostat)

Antallet af søer i EU-27 er fra 2010 til 2020 reduceret med 15,2 pct. Slagtevægten er i samme periode steget fra 89,9 kg til 93,9 kg, men det bør bemærkes, at meget af stigningen i slagtevægten kom i sidste del af perioden og kan skyldes udsættelser af slagtinger i forbindelse med Covid-19.

Slagtinger pr. årssø er gennemsnitligt steget fra 20,43 til 24,68 grise i EU-27 eller med ca. 0,4 grise pr. årssø årligt, hvilket er lidt mindre end udviklingen i Danmark. Udviklingen er ikke helt jævn, men dette kan forklares med tidsforskydninger mellem søernes produktion og slagtetidspunkt. Udover dette betød Covid-19 i 2020 også udsættelser og forsinkelser af slagtinger i mange lande, hvormed slagtinger pr. årssø kan være undervurderet.

Tabel 6. EU27 produktion, indekser og gennemsnitstal

År	Index tons EU27	Index slagtninger EU 27	Indeks årssøer	Indeks slagte-vægt	Årssøer mio. styk	Slagte-vægt kg per slagtning	Slagtninger per årssø
2010	100	100	100,00	100,0	11,72	89,9	20,43
2011	102	102	96,16	99,8	11,27	89,8	21,63
2012	99	99	92,45	100,4	10,84	90,3	21,86
2013	99	99	90,74	100,3	10,64	90,2	22,21
2014	100	99	90,81	100,3	10,65	90,2	22,38
2015	103	102	88,71	101,1	10,40	91,0	23,48
2016	105	103	86,55	101,7	10,15	91,5	24,39
2017	104	102	86,99	102,1	10,20	91,8	23,98
2018	106	104	84,45	102,6	9,90	92,3	25,09
2019	106	102	84,71	103,3	9,93	92,9	24,67
2020	107	102	84,80	104,4	9,94	93,9	24,68

Kilde: Eurostat og egne beregninger

Det må forventes, at EU vil fortsætte med at være et marked med stort set ingen import af grisekød pga. bl.a. højere dyrevelfærdsstandarder end de fleste 3-lande. Udover dette må det påregnes, at EU normalt har det økonomisk bedre ved en EU selvforsyningsgrad på ca. 116, hvor økonomien i at producere grise vil være mere i ligevægt end på nuværende tidspunkt.

Hvis denne selvforsyningsgrad skal opnås, skal der forsvinde ca. 19 mio. slagtninger fra EU-27 i forhold til 2020, hvilket svarer til ca. 750.000 søer eller en sobestand nedgang på ca. 8%. Naturlig afgang af søer ligger på mellem 3 - 4% i EU. Flere af de store grisenationer Tyskland, Holland og Polen har i de seneste svinetællinger haft en betydelig nedgang i bestanden, mens den har været stigende i Spanien og nogenlunde stabil i Danmark. Den økonomiske ligevægt kan godt etableres med rimelig hurtig nedgang i bestanden, hvilket forventes at ske i 2022.

Markedet for grisekød i fremtiden?

Forbruget af grisekød i EU er pr. indbygger svagt faldende. På 10 år er forbruget faldet med ca. 2,8 kg pr. indbygger, svarende til et fald på 0,64 pct. om året, og denne tendens forventes at fortsætte. På verdensplan forventes fortsat en stigning i forbruget af grisekød på ca. 3 pct. årligt pga. af forventningen om højere levestandarder i de mere fattige dele af verden.

Tabel 7. EU27 forbrug af grisekød per indbygger

Årstal	2010	2020	Index 2010-2020
Forbrug pr. indbygger i kg slagtekropækvivalenter	44,11	41,30	93,6
Forbrug pr. indbygger i kg detailhandelsækvivalenter	34,4	32,2	93,6
Indbyggertal mio EU-27	441	448	101,5

Kilde: Eurostat

Udviklingen i Europa kan blive påvirket af detailhandlen, hvis nogle supermarkedskæder ønsker at sætte fokus på at differentiere sig fra andre eller ønsker at stoppe med at sælge visse produkter. I Tyskland har de fx Tierwohl-initiativet, hvor tyske detailkæder har bakket op om at sælge produkter med øget dyrevelfærd, men dette har været i tillæg til andre produkter. Det er stadig forbrugerens valg, om man ønsker at købe det ene eller andet produkt.

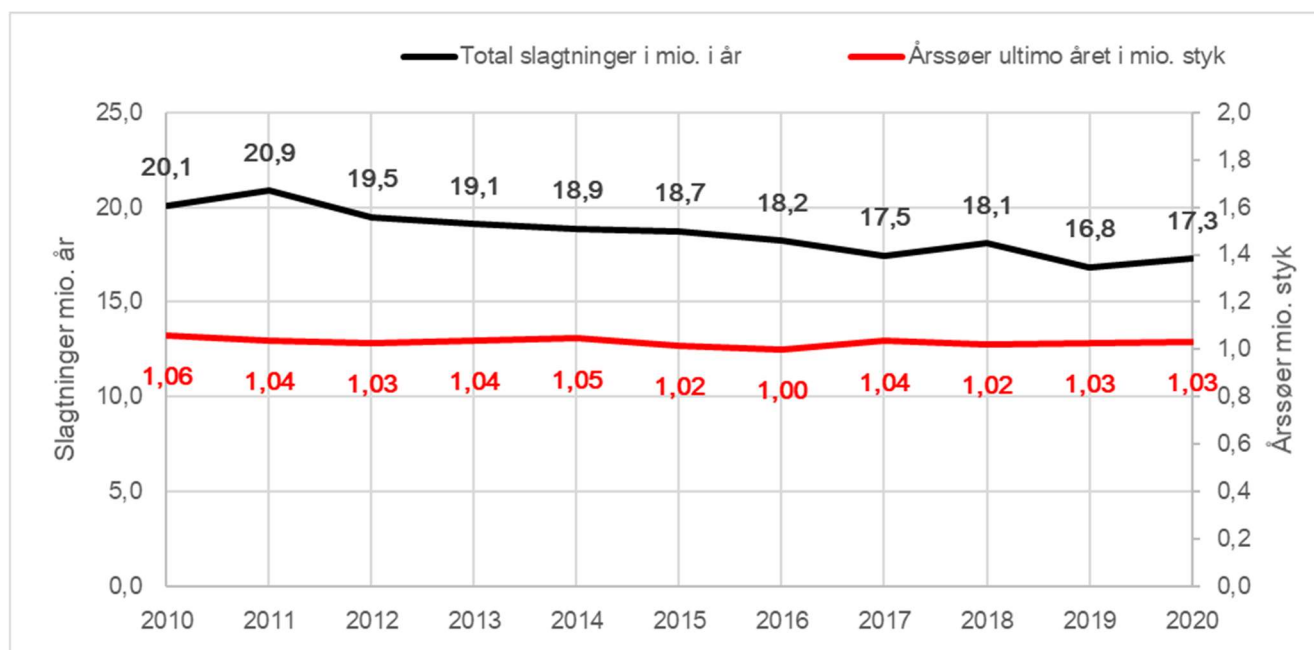
Der er på verdensplan en helt klar trend imod større forbrug af færdigretter. Analyser foretaget af Landbrug & Fødevarer om forbrugsmønstre viser, at dette marked både i Danmark og på verdensplan er i stigning. At flere personer bor alene, medvirker også til, at færdiglavet mad eller fastfood/restaurantmad stiger i udbredelse. Ansvaret for mere dyrevelfærd placeres her mere hos producenten af færdigretter end hos slutbruger. Producenten af færdigretter kan differentiere sig på forskellige parametre, fx øget dyrevelfærd eller nationalitet. Ved at differentiere sig kan det være medvirkende til at øge eller fastholde efterspørgslen efter produkterne.

Udvalgte lande eller områders griseproduktion og smågrisebalancer

I de følgende afsnit gennemgås udviklingen i griseproduktionen i Danmark, Tyskland, Polen, Holland og Spanien. Herudover er der lavet en samlet statistik over smågriseimporten for østeuropæiske lande for 2019-2020.

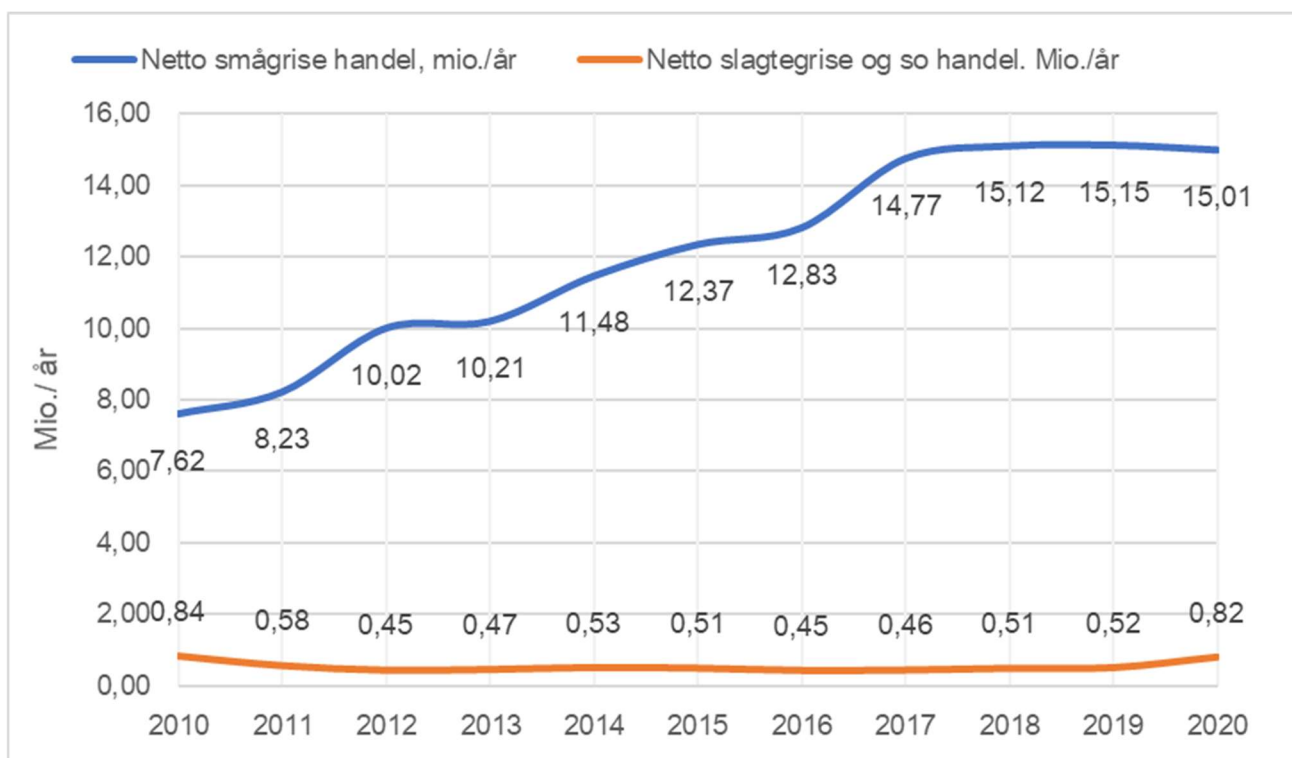
Danmark

Den danske sobestand har været stabil i perioden fra 2010 til 2020 og er faldet med 3 pct. i perioden. Den danske slagtegriseproduktion er gået tilbage i perioden med 14 pct., men der har været en fremgang i 2019 og 2020, hvilket skyldes perioder med lavere priser på eksportmarkedet for smågrise, samt at den danske afregningspris har været forbedret, og har gjort slagtegriseproduktionen mere konkurrencedygtig.

Figur 2. Udvikling Danmarks slagtninger og soantal. Kilde Eurostat og egne beregninger

Med næsten uændret soantal samt en faldende slagtegriseproduktion er Danmark blevet mere og mere afhængig af at eksportere smågrise. Nettohandelsbalancen med grise under 50 kg er steget fra 7,6 mio. grise i 2010 til 15 mio. grise i 2020. Udviklingen i eksporten af smågrise har dog været på et stabilt højt niveau siden 2018.

Figur 3: Udviklingen i nettohandelsbalancen for smågrise og søer og slagtegrise fra 2010 til 2020.
Kilde: LF og egne beregninger

De vigtigste markeder for den danske eksport af smågrise er Tyskland og Polen, som aftog 88 pct. af grisene i 2020. Det er værd at bemærke, at den tyske import af danske smågrise er steget fra 6 mio. til 6,8 mio., mens eksporten til Polen i samme periode er steget fra 0,7 mio. til 6,4 mio. smågrise.

Tabel 8. Destinationen for eksporten af danske grise under 50 kg.

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tyskland	6,0	6,1	6,9	6,6	6,8	6,7	6,6	6,9	6,8	7,0	6,8
Polen	0,7	1,3	2,2	2,9	3,7	4,5	4,9	6,2	6,7	6,5	6,4
Tjekkiet	0,3	0,3	0,4	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Spanien	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Italien	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6
Øvrige	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,6	0,9	0,9	0,8	1
I alt	7,6	8,2	10,0	10,3	11,5	12,4	12,9	14,8	15,2	15,1	15,0

Kilde: Landbrug og Fødevarer og egne beregninger.

Rammevilkår Danmark

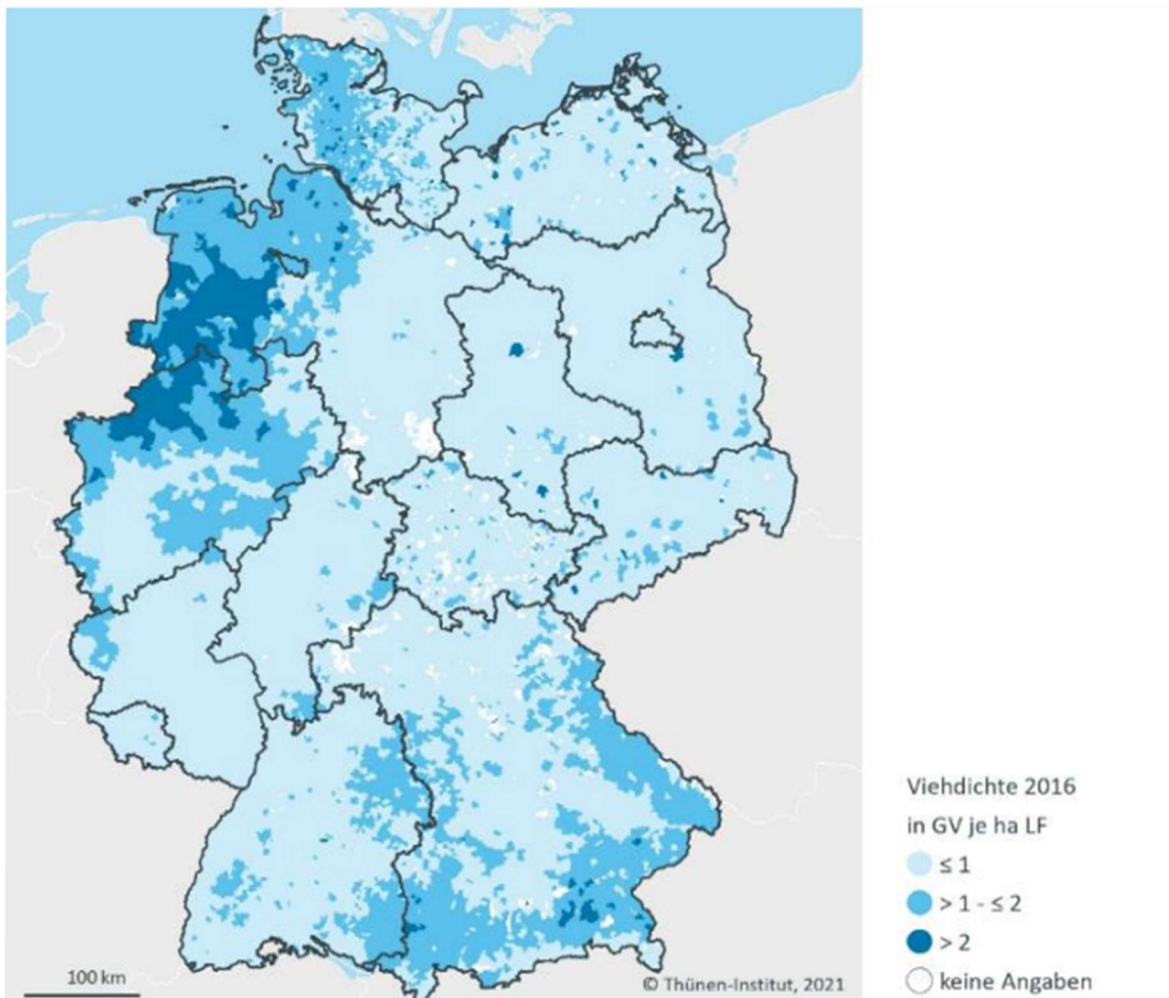
Danmark følger den generelle EU-lovgivning på griseområdet. Siden 2015 har der været krav om, at søer og polte i løbeafdelingen skal være løse, dog med en lang overgangsordning for eksisterende stalde.

Der har tidligere været støtteordninger til investeringer i farestier i løsdrift, hvilket i runde tal medførte, at ca. 4 pct. af de danske farestier blev gjort til løsdrift. Der har også ad 2 omgange været støtteordninger til slagtegrisestalde, hvor visse miljøkrav skulle opfyldes for at opnå tilskud.

Tyskland

Produktionen af grise i Tyskland foregår primært i Vesttyskland i området, der støder op til den hollandske grænse. I september 2020 blev der konstateret ASF i vildsvinebestanden i Østtyskland tæt på

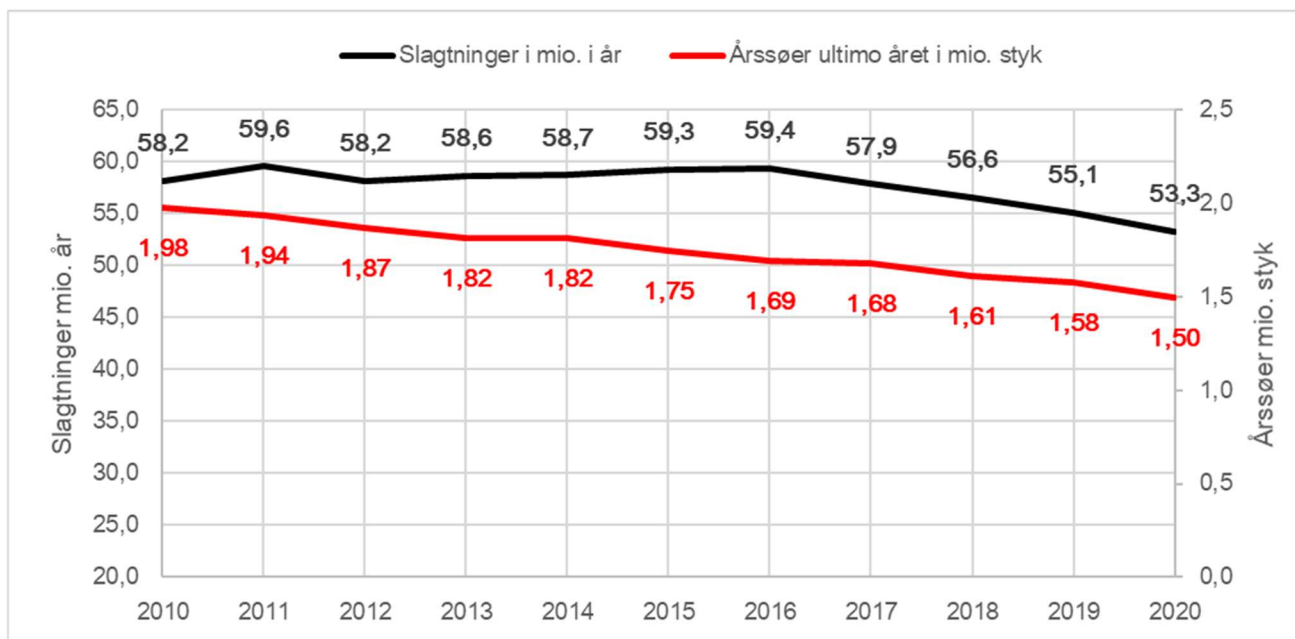
den polske grænse. Udbruddet af ASF medførte lukning af den tyske eksport til lande udenfor EU. Omkring 9 måneder senere, i juli 2021, blev det første tilfælde af ASF i en tysk tambesætning konstateret.

Figur 3. Tysklands griseproduktion, jo mørkere farve desto flere grise i området

Udvikling i søer og slagtninger i Tyskland

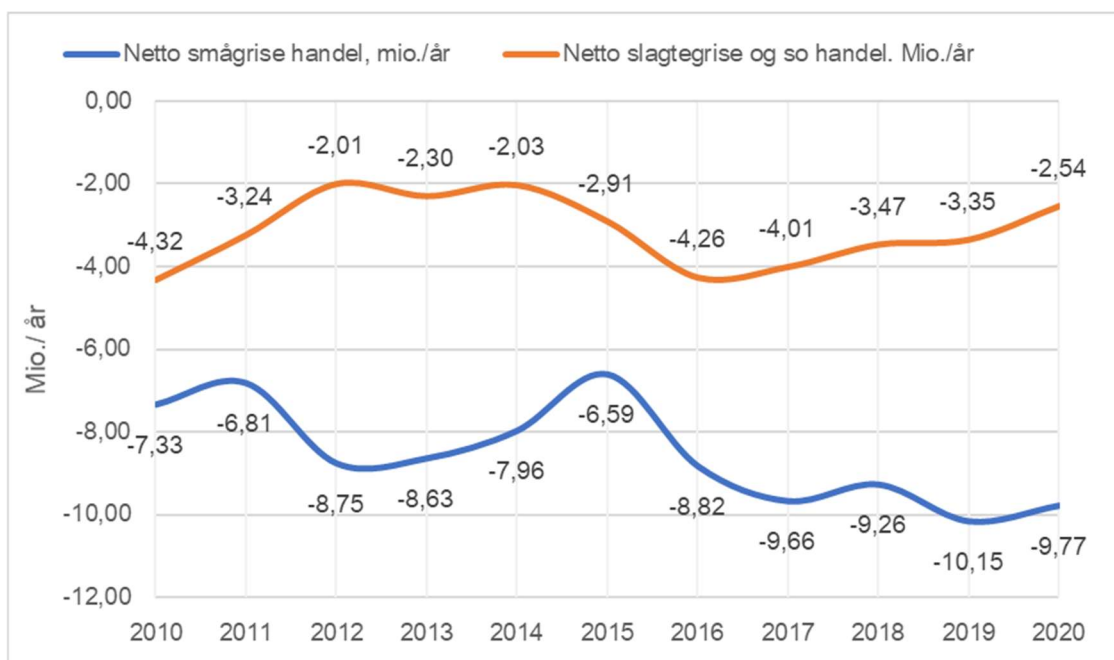
I perioden 2010-2020 er hver fjerde so forsvundet i Tyskland, så landet ligger på index 76 i soantal i perioden. I samme periode er slagtninger faldet til index 92, altså et fald på 8%.

Figur 4. Udviklingen i tyske slagtninger og årssøer. Kilde Eurostat og egne beregninger

Som et centralt beliggende land i Europa og tæt på andre store griseproducerende lande har Tyskland stor handel med grise med Danmark og Holland, som eksporterer grise til Tyskland. Samtidig eksporterer Tyskland smågrise til lande i Østeuropa.

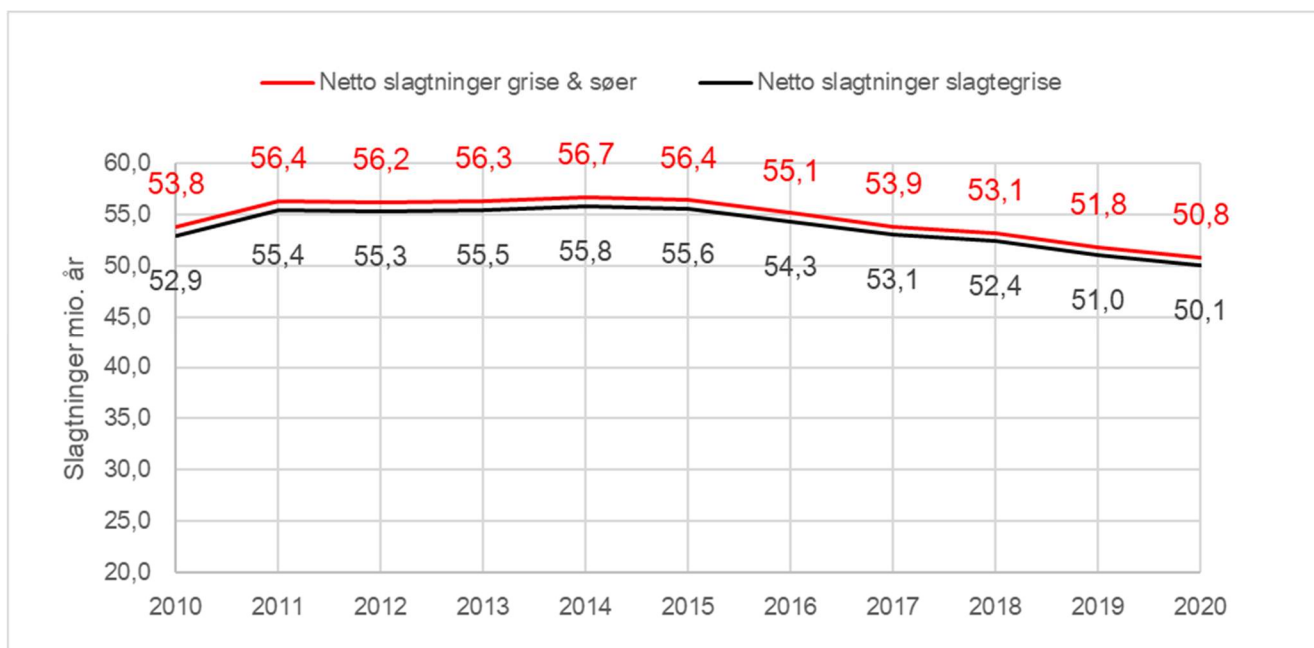
Trenden i nettohandlen med smågrise, slagtegrise og søer har ikke været jævn. Nettobalancen viser, at Tyskland importerer færre og færre søer og slagtegrise. I 2016 var nettobalancen, at Tyskland importerede 4,26 mio. store slagtegrise og søer, hvor tallet i 2020 var 2,54 mio. grise. Samtidigt viser nettohandlen med smågrise under 50 kg, at Tyskland havde et underskud på -9,77 mio. i 2020 mod -7,33 mio. i 2010.

Figur 5. Tyskland nettobalance smågrise og slagtegrise og søer. Kilde: Landbrug og Fødevarer

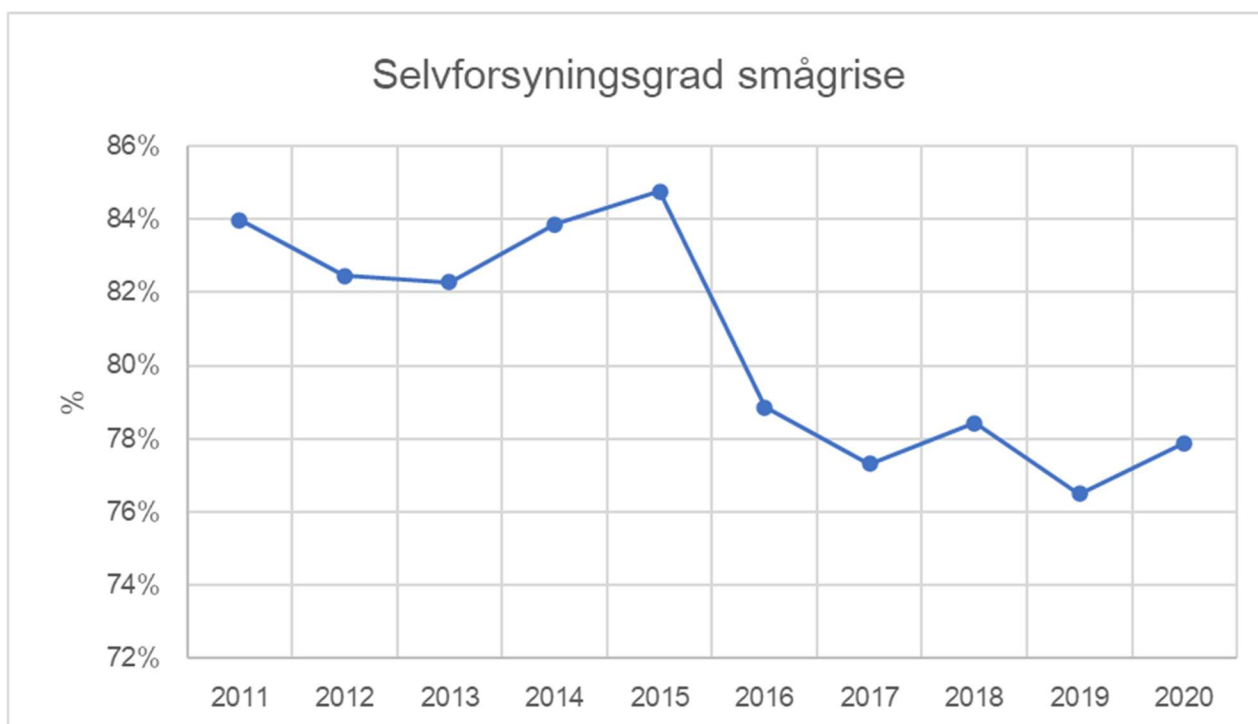
Tyskland har hovedsageligt importeret mange slagtegrise fra Holland, men tabt konkurrenceevne og udbruddet af ASF har betydet, at de tyske slagterier ikke har været konkurrencedygtige og derfor har

slagtet væsentligt færre slagtegrise importeret fra udlandet. For at kunne se den reelle udvikling i slagtingerne af tyske slagtegrise, er slagtinger i figur 6 renset for importen af slagteklare grise. Egenproducerede tyske slagtegrise er faldet siden 2014 med ca. 1 mio. færre slagtinger om året svarende til en fald på 6 pct. fra 2010 til 2020. Det er et mindre fald end i Danmark i samme periode.

Figur 6. Udviklingen i "tysk producerede" grise og søer til slagting i Tyskland

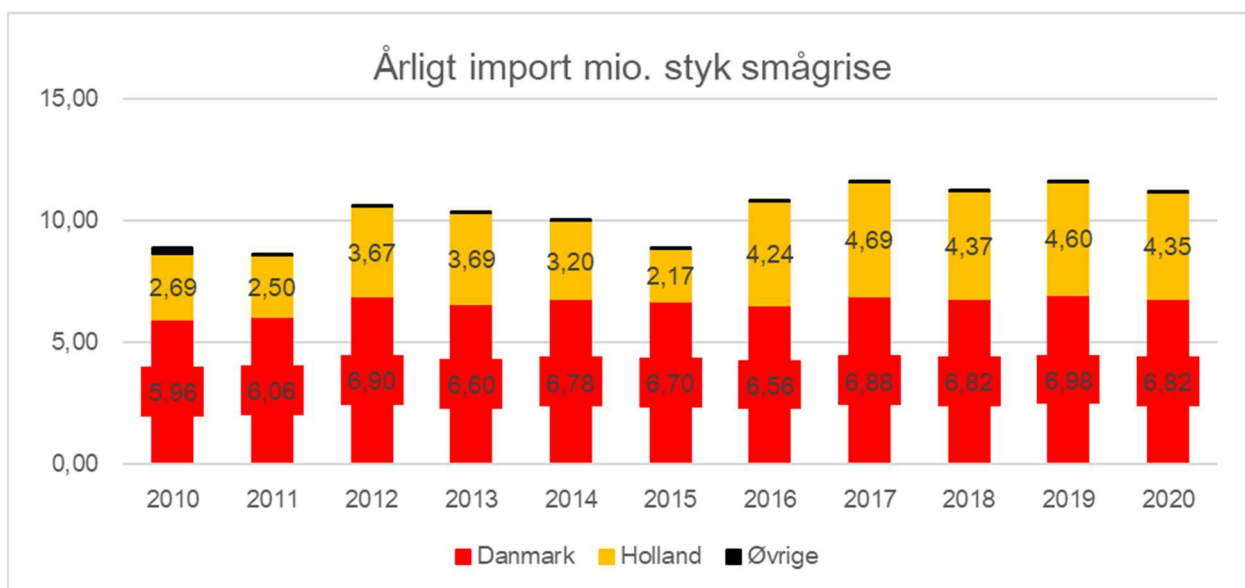
Ses der på Tysklands egenproduktion af smågrise i forhold til antallet af slagtinger, altså deres selvforsyningsgrad, så er den faldet fra ca. 84 pct. i 2010 til 78 pct. i 2020. Det vil sige, at for hver gris, der slagtes i Tyskland, er ca. hver femte smågris importeret.

Figur 7. Udviklingen i selvforsyningsgrad smågrise (slagtninger i landet/estimeret tysk egen produktion fra soholdet)

Tysklands import af smågrise

Tyskland importerer hovedparten af smågrisene til opfodning fra Danmark og Holland. I 2020 importerede Tyskland 6,8 mio. smågrise fra Danmark, og 4,4 mio. grise fra Holland. Tyskland eksporterede ca. 1,7 mio. smågrise i 2020, og denne mængde eksporterede smågrise har ligget nogenlunde stabilt siden 2010. Hovedmarkederne for den tyske eksport er Ungarn, Rumænien og Polen.

Figur 8. Tysklands import af smågrise under 50 kg. Kilde: Udtræk fra Landbrug og Fødevarer samt egne beregninger

Fremtidens griseproduktion i Tyskland

ISN (Interessengemeinschaft der Schweinehalter Deutschlands e.V.) opremser 3 scenarier for en fremtidig tysk griseproduktion.

1. Omkostningsminimering for at kunne være med i global konkurrence (EU-lovgivning)
2. Omkostningsminimering, men suppleret med noget ekstra dyrevelfærd i form af "specialgriseproduktion" (markedsdrevet dyrevelfærd, men ikke ens dyrevelfærd for alle grise)
3. Et højt dyrevelfærdsniveau for alle dyrehold i Tyskland, obligatorisk via national lovgivning.

ISN siger, at det tyske BMEL's (Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft) kompetence-netværk presser på for den sidste løsning. Løsning 3 (høj national standard) gør tysk griseproduktion meget konkurrenceudsat, men det er der planer for at løse med statshjælp til producenterne.

Borchert kommissionen

Borchert kommissionen er en kommission, som har haft til opgave at komme med anbefalinger til de tyske politikere/BMEL om dyrevelfærd i den animalske produktion helt generelt i Tyskland. Udover grise gælder det også for malkekvæg, kyllinger etc.

Der er mange forslag fra denne kommission og som nævnt indledningsvis vil fokus være på det allerede vedtagne forslag og ikke så meget forhold, som ikke er vedtaget endnu. Men for at forstå en mulig fremtid for tyske griseproducenter fortælles noget her.

Figur 9. Anbefaling fra Borchert kommissionen om f.eks. areal pr. slagtegris.

Hvis niveau 1 ovenfor blev tysk lovgivning i morgen, ville tysk slagtegriseproduktion øjeblikkeligt falde med ca. 17 pct. via øget areal fra 0,75 kvm/slagtegris til 0,9 kvm/slagtegris. Dette svarer til, at behovet for smågrise ville falde med 8,5 mio. pr. år, medmindre der blev bygget ekstra slagtegrise-stalde for at undgå dette fald.

Niveau 3 i Tyskland for slagtegrise med udendørsareal er dog næppe gennemførligt pga. miljø. Ved stalde med udendørsareal kan ammoniakemissionen i nærområdet ikke kontrolleres, ej heller lugt. Dette niveau kommer næppe til at blive lov nogensinde siger andre tyske kilder.

Udover øget areal pr. gris er Borchert kommissionens anbefalinger meget fokuseret på produktion af grise med hele haler samt meget mere rode-beskæftigelsesmuligheder, end grisene får i dag med EU-lovgivningen.

Vedtaget lovgivning i 2021 i Tyskland, som får betydning

- Løse diegivende søer, mulighed for at afgrænse bevægelsesfrihed i 5 dage i forbindelse med faring. Overgangsperioden er 15 år for eksisterede stalde i Tyskland
- Nye farestier skal være mindst 6,5 kvm i areal
- 5 kvm/so i løbeafdeling (8 år for eksisterede stalde i en overgangsperiode, men der skal tages beslutning efter 3 år)
- Totalbedøvelse ved kastrering af hangrise

At søer skal være løse det meste af deres produktionstid, måske undtaget 5 dage omkring faring af hensyn til pattegriseoverlevelse, forventes at være et af de næste dyrevelfærdslovgivningsinitiativer i EU.

Resultat Tysk EU-forhandling i august 2021 om statstilskud

Fra 2023 må tyskerne give op til 80% i investeringstilskud på stalde, hvor EU's tidligere normale generelle maximale sats var på 40%. Kontakter mellem stat og landbrug kan nu gøres uendelige mod tidligere maksimalt 7 år. Udover dette op til 85% dækning af udgifter ved øget dyrevelfærd, men kun så længe det ikke er national lovgivning.

I og med de nye satser omkring investeringstilskud og kontrakter først gælder fra 2023, har tyskerne sat alt i stå omkring nye investeringer i Tysklands griseproduktion, da der ikke er incitament for at bygge, før ordningerne træder i kraft.

Øvrige rammevilkår i Tyskland

Animalske bedrifter i Tyskland, som kan kategoriseres som landbrugsbedrifter (forhold dyr/jord), kan i stedet for et traditionelt momsregnskab vælge Pauschal-ordningen. Pauschal indeholder nogle særlige momsregler, som oftest er gunstige for de tyske slagtegriseproducenter med op til 25-30 kr. pr. slagtegris. Flere EU-lande har klaget til EU over ordningen, og EU er i gang med at kigge på sagen, men nu kommer Tyskland dem i forkøbet.

Hvis en bedrift benytter særreglen om ikke at skulle føre momsregnskab, kan producenten købe input til bedriften efter almindelige tyske momssatser, dvs. 7 pct. på fødevarer (fx foder og smågris) og 19 pct. på andre varer (fx medicin). Smågriseproducenten kan sælge sine grise og få 7 pct. i moms fra slagtegriseproducenten. Slagtegriseproducenterne har hidtil fået 10,7 pct. moms på slagtegrise, men denne sats ændres til 9,5 pct. fra 1. januar 2022.

Tabel 9. Pauschal-satsers økonomiske betydning

Afregningspris kr./kg i Tyskland	9	10	11
Slagtevægt i kg	96	96	96
Pris før moms/slagteri	864	960	1056
10,7 % i P-momssats	92,4	102,7	113,0
9,5 % i P momssats	82,1	91,2	100,3
Tab ved ny sats pr. slagtegris	10,4	11,5	12,7
Forventet reduktion i smågrisepris, kr. pr. 30 smågris	4,7	5,2	5,7

De nye satser betyder, at en tysk slagtegriseproducent mister mellem 10 og 13 kr./slagtegris af den gevinst på 25-30 kr./slagtegris, som der normalt efter danske beregninger er i økonomisk fordel i ordningen.

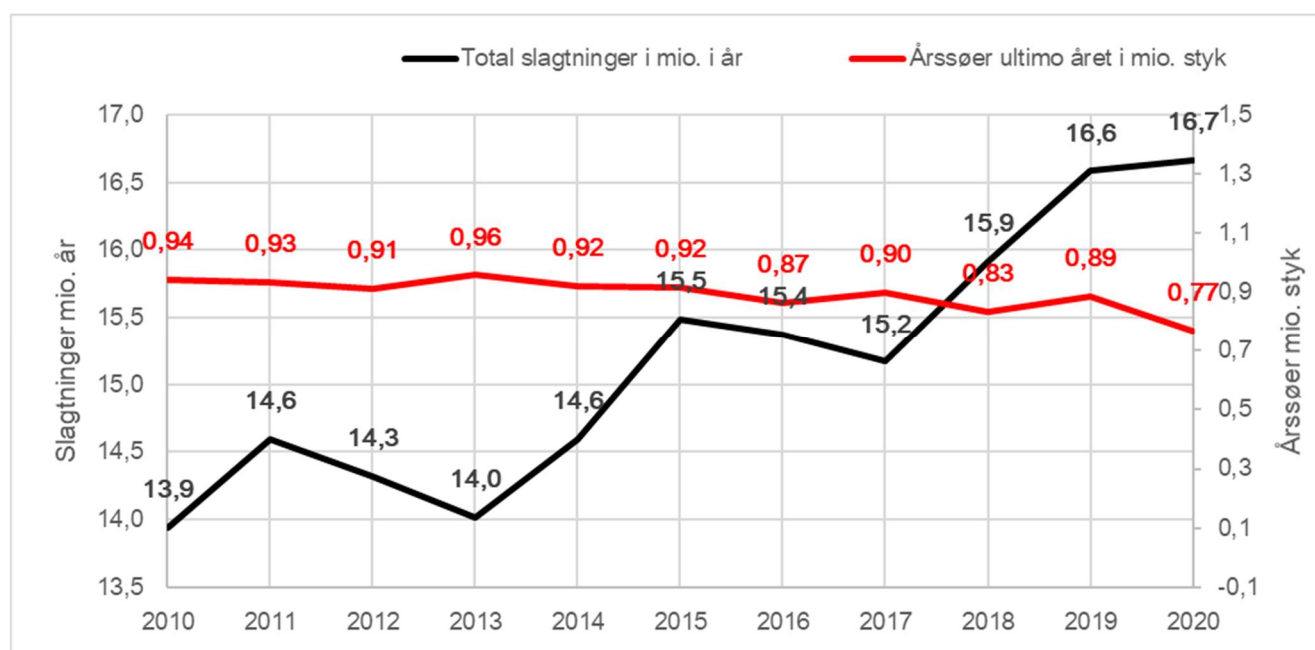
Hvor meget af gevinsten, slagtegriseproducenten har måttet dele med smågriseproducenten, er svært at sætte specifikke tal på. Dog er det normalt sådan, at gevinst eller tab for en tysk slagtegriseproducent er 55% af beløbet pr. gris. Det må forventes, at betalingsvilligheden falder med 5-7 kr. pr. 30 smågris som følge af dette. Men dette forventes allerede indfaset i tyske smågrisepriser.

Tyske afregningspriser for grisekød har blandt andet via billig uorganiseret arbejdskraft (kolonnearbejdere) været bedre end i nabolande som Danmark og Holland. ASF har ændret dette forhold indtil videre. Da der udbrød Covid-19 epidemi på flere tyske slagterier i 2020, blev det dog enden på denne type ansættelsesform. Lønningerne har været stigende på tyske slagterier, også før ansættelsesformen blev ændret, da Tyskland har indført minimumslønninger via lov.

Fra 1. august 2021 har minimumslønningen på nogle slagterier været på 10,80 euro pr. time med et aftalt stigende niveau til 12,5 euro frem til 1. december 2023. Det aftalte niveau er lidt højere end de tyske lovgivningsmæssige minimumssatser, som er på 9,6 euro pr. time i 2021, men stiger til 10,45 euro pr. time ultimo 2022. Det er ikke høje satser for en timeløn, men de tyske slagteriudgifter til løn er dog steget med ca. 30 % siden starten af 2021.

Holland

Den hollandske sobestand er faldet med ca. 18% siden 2010, mens slagtninger i samme periode i Holland viser fremgang med 20%. Fra fremstillingspriser på smågrise ses det, at hollænderne er mere effektive end tyskerne til at lave smågrise, men også at de ikke er helt så effektive som danskerne, eller også er hollandsk genetik ikke lige så eftertragtet som den danske.

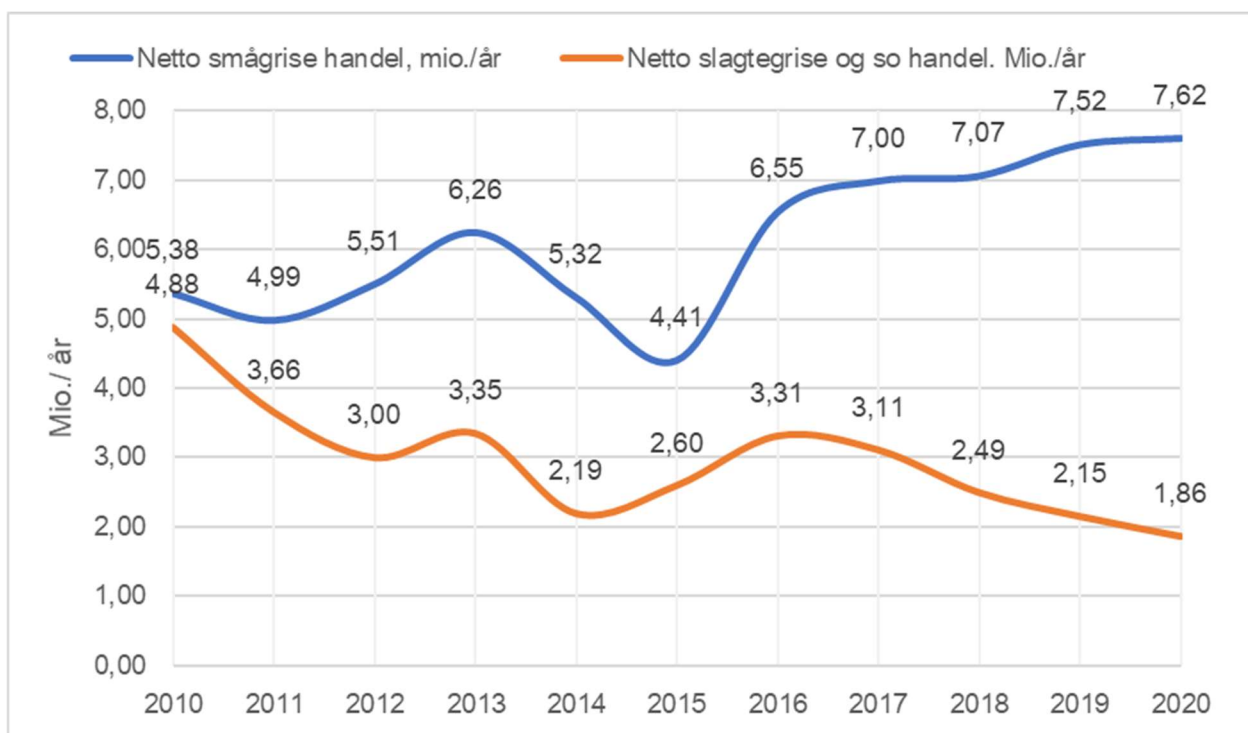

Figur 10. Udvikling slagtninger og sobestand Holland

Årsagen til fremgangen i slagtninger i Holland skal ses i handelsmønstre over tid. Tidligere blev mange hollandske slagtegrise og søer eksporteret til slagtning i Tyskland i stedet for at blive slagtet i Holland.

Det hollandske slagteri Vion købte tidligere mange mindre tyske slagterier, men udover dette var bedre tyske afregningsvilkår for søer og slagtegrise nok med til at trække en del slagtninger over grænsen. Holland eksporterede i 2020 ca. 3 mio. færre slagtegrise eller søer til slagtning end i 2010. Da Tyskland fik ASF i september 2020, forventes endelige slagtninger i 2021 at blive endnu højere for Holland.

Den hollandske fremgang i antallet af slagtninger skyldes derfor ikke en udvidelse af deres slagtegriseproduktion. Selvom sobestanden er faldende i Holland, er der et stigende behov for nettoeksport af smågrise. I 2010 var den hollandske nettoeksport på 5,38 mio. smågrise under 50 kg, mens den i 2020 var på 7,62 mio. smågrise under 50 kg.

Figur 11. Nettohandel smågrise og slagtegrise og søer for Holland. Kilde: Eurostat, LF samt egne beregninger

Destinationen for eksporten af de hollandske smågrise ses i tabel 10. Tyskland og Belgien er gode markeder, men det skal også bemærkes, at den hollandske smågriseeksport til Spanien har taget fart.

Tabel 10. Hollandsk smågriseeksports destinationer år for år i mio. styk.

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Belgien	0,61	0,74	0,57	0,69	0,64	0,51	0,91	1,02	0,94	1,06	1,11
Polen	0,76	0,64	0,49	0,56	0,39	0,49	0,42	0,30	0,23	0,27	0,31
Tyskland	2,69	2,50	3,67	3,69	3,20	2,17	4,24	4,69	4,37	4,60	4,35
Italien	0,51	0,50	0,31	0,34	0,26	0,30	0,35	0,35	0,37	0,49	0,44
Kroatien	0,27	0,31	0,29	0,24	0,23	0,26	0,19	0,16	0,16	0,17	0,18
Rumænien	0,33	0,36	0,34	0,32	0,32	0,33	0,20	0,14	0,14	0,16	0,21
Spanien	0,29	0,11	0,03	0,43	0,49	0,68	0,35	0,47	1,20	1,34	1,50
Øvrige	0,30	0,21	0,28	0,32	0,37	0,21	0,69	0,58	0,30	0,26	0,28
I alt	5,75	5,37	5,99	6,59	5,90	4,94	7,36	7,70	7,70	8,35	8,38

Kilde: LF og egne beregninger

Rammevilkår

Hollandsk griseproduktion foregår ofte på bedrifter uden særlig meget jord tilknyttet. En meget høj dyrebestand i forhold til dyrket areal og større befolkningstæthed end i Danmark gør, at myndighederne er meget opmærksomme på kvælstof- og lugtproblematikken fra griseproduktion. Hollands griseproduktion har haft mulighed for støtte på 172 mio. euro til at mindske kvælstofudledning eller en pulje på 350 mio. euro i ophugningsstøtte, hvis de ophørte med produktion på bedriften før planlagt. Af de 3,36 mia. kr. i puljen er der kun brugt 62%, så ordningen er ikke blevet brugt så meget, som det var ønsket af de hollandske politikere. De overskydende midler vil blive tilsidesat til andre puljer, meddeler det hollandske fødevareministerium.

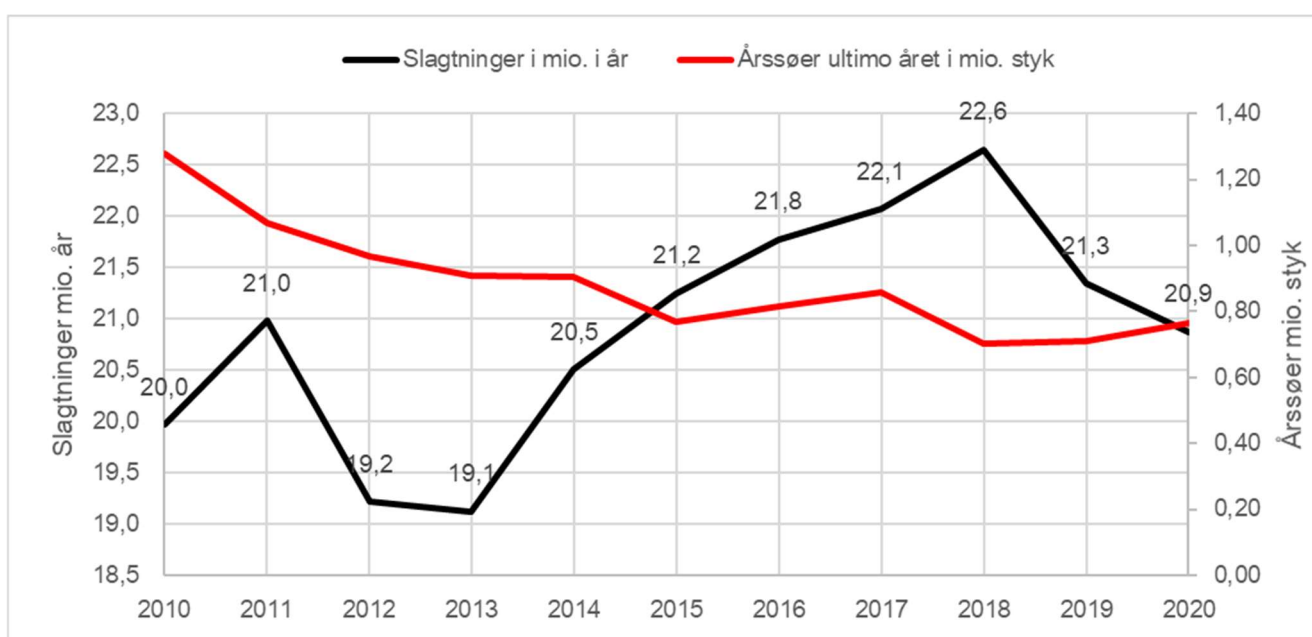
Gruppen af bedrifter, der har valgt at stoppe, rummer både sobedrifter, slagtegrisebedrifter og full-line bedrifter. Størrelsen af bedrifterne varierer. En del af de stoppede bedrifter klarede sig godt økonomisk, men nævner som årsag, at de ikke kunne gennemføre et nødvendigt generationsskifte. Der er en forventning om, at yderligere 6-10% af hollandsk griseproduktion forsvinder i 2021 som følge af

denne ordning. Det hollandske ministerium meddeler, at den kvoteproduktion, som de via ophugningsordningen fjerner, ikke bliver sat til salg, men forsvinder. Hele hollandsk griseproduktion er i dag sat på kvoter, og kvoterne handles som et finansielt aktiv, som det kendes fra mælkekvoter, dengang det var aktuelt.

Polen

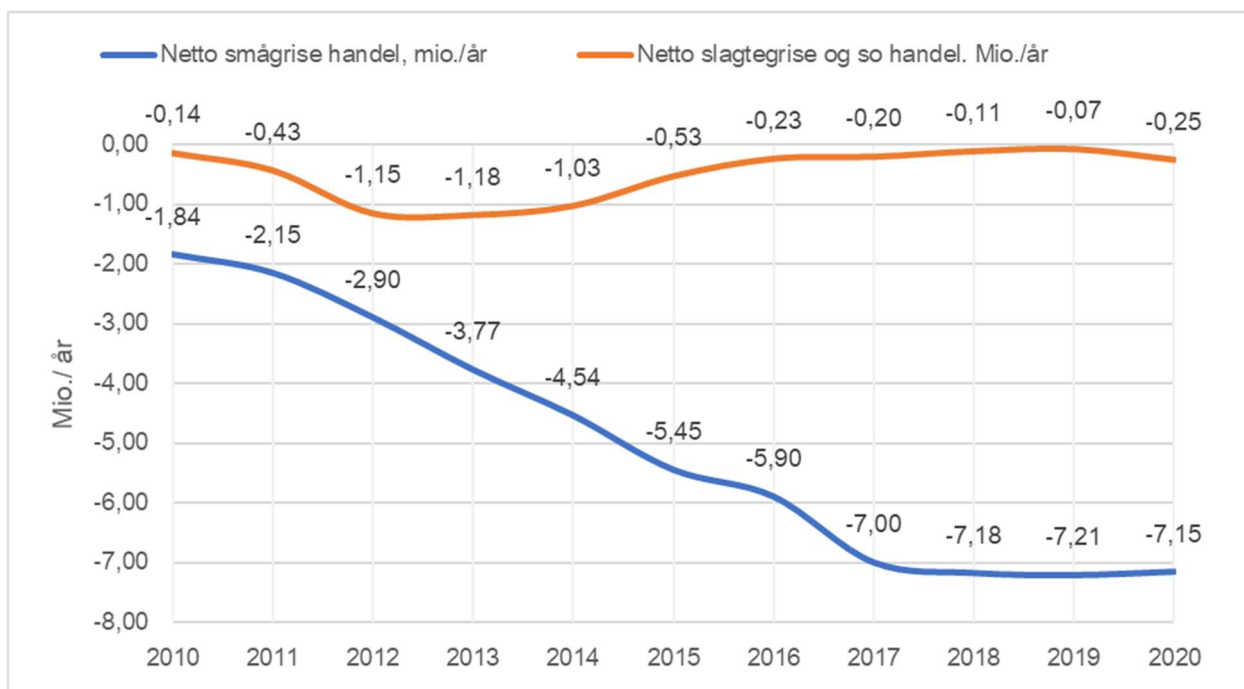
Polen er med sine 38 mio. indbyggere og en tommelfingerregel om en ½ gris i konsum pr. indbygger tæt på 100% selvforsyningsgrad med grisekød. Med ASF i landet siden 2014 og en stigende udbredelse er der ikke forventninger om, at polsk griseproduktion vil stige de næste 5-10 år.

Politisk er der i Polen meget opbakning til små landbrug. Siden 2010 er polsk griseproduktion reduceret med 40 pct. Lavpunktet i slagtninger var i 2013, men er siden steget frem mod 2018 på trods af udbredelsen af ASF i landet. Den øgede forekomst af ASF over hele Polen er den medvirkende årsag til, at slagtninger er faldet i slutningen af perioden.

Figur 12. Udvikling Polens sobestand og slagtninger

Polen har et stort importbehov af smågrise for at opretholde slagtegriseproduktionen. Den polske import af smågrise har siden 2017 stabiliseret sig på ca. 7 mio. smågrise.

Figur 14. Nettohandel smågrise og slagtegrise og søer for Polen.

Den polske effektivitet for fravænnede grise pr. årssø i årene fra 2010 til 2020 mere end antyder, at der fortsat er meget af polsk griseproduktion, som er "baggårdsproduktion" med et slutniveau på ca. 20,6 fravænnede grise pr. årssø.

Tabel 11. Estimeret polsk smågrise/årssø-effektivitet samt selvforsyningsgrad smågrise

År	Årssøer ultimo året i mio. styk	Ca. fravænnede grise pr. årssø i Polen ud fra statistik	% selvforsyningsgrad smågrise
	1,28		
2011	1,07	15,5	89%
2012	0,97	15,3	80%
2013	0,91	15,8	75%
2014	0,90	17,8	74%
2015	0,77	18,3	73%
2016	0,81	22,1	73%
2017	0,86	19,9	69%
2018	0,70	19,5	69%
2019	0,71	21,7	67%
2020	0,76	20,6	66%

Den polske import af smågrise kommer primært fra Danmark. I 2020 kom 88 pct. af de importerede polske smågrise fra Danmark

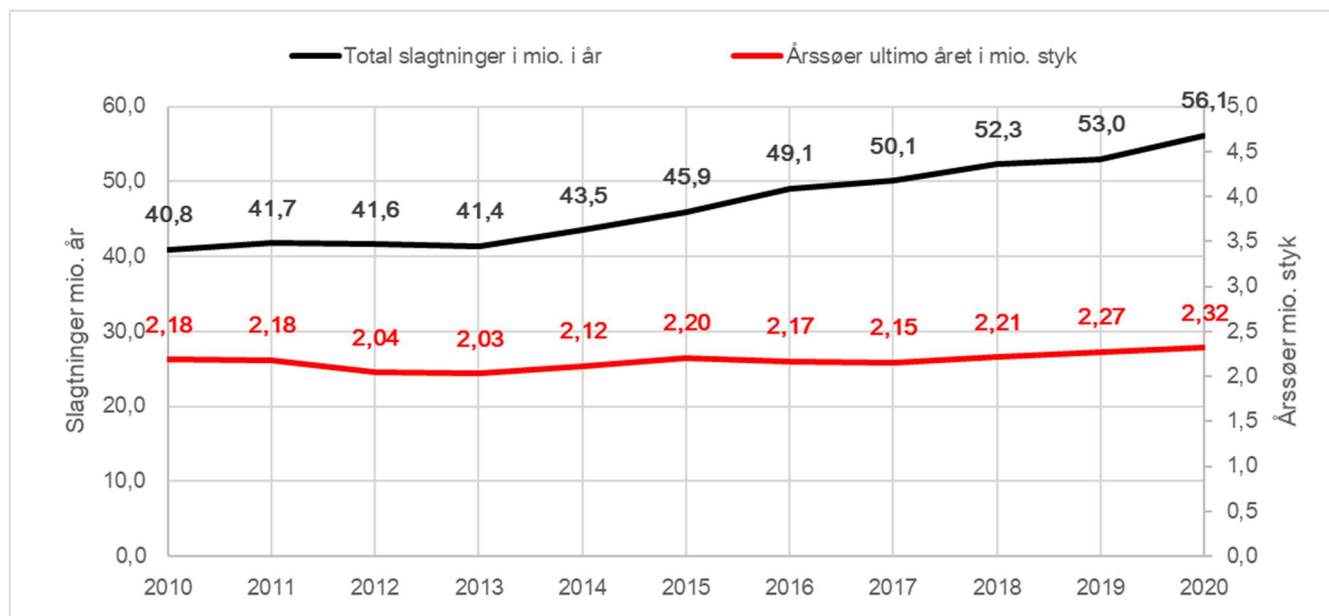
Tabel 12. Polens udvikling import af smågrise under 50 kg i mio. grise/år

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Danmark	0,7	1,3	2,2	2,9	3,7	4,5	4,9	6,2	6,7	6,5	6,4
Holland	0,8	0,6	0,5	0,6	0,4	0,5	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3
Tyskland	0,2	0,2	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Øvrige	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2
I alt import	1,8	2,2	2,9	3,8	4,6	5,5	5,9	7,0	7,2	7,3	7,2

Større udbryd af ASF i konventionelle besætninger i 2021 har dog betydet, at importen af smågrise måske lander ca. 10% lavere end de tidligere år. Polen har virkelig været et dårligt "smågrisemarked" i 2021 mht. priser. Polen forventes dog også fremadrettet at have et importbehov på mindst ca. 7 mio. smågrise.

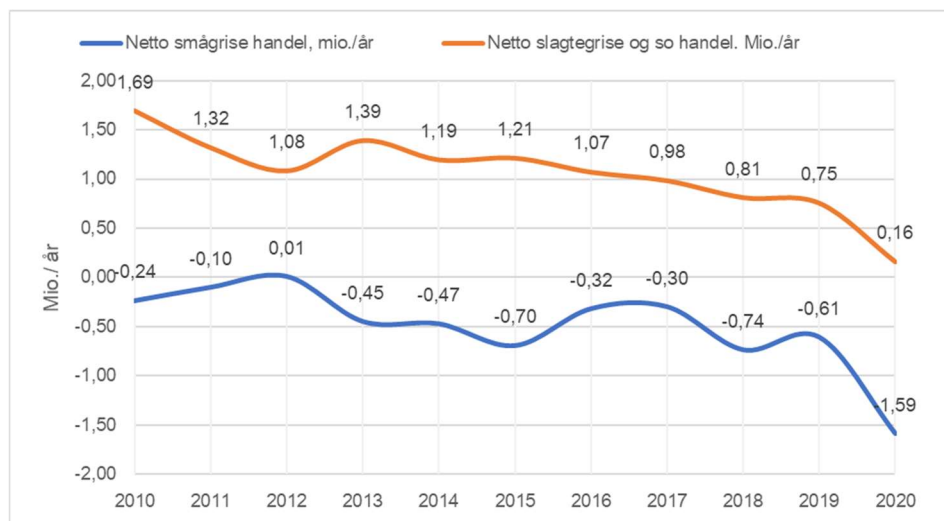
Spanien

Spansk griseproduktion går fremad. Soindexet er steget til 107 fra 2010 til 2020, og slagtninger er steget til index 137,5.

Figur 13. Spansk griseproduktion i slagtninger og årssøer. Kilde: Eurostat og egne beregninger

Spanien importerer også flere og flere levende grise. Nettoimporten af smågrise under 50 kg er steget fra 0,24 mio. grise i 2010 til 1,59 mio. grise i 2020, og det er særligt Holland, som Spanien importerer smågrise fra.

Figur 14. Spansk nettohandelsbalance med levende grise 2010-2020

Tabel 13. Spansk import af grise under 50 kg i mio styk.

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Danmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Holland	0,3	0,1	0,0	0,4	0,5	0,7	0,4	0,5	1,2	1,3	1,5
Import i alt	0,4	0,3	0,2	0,5	0,6	0,9	0,6	0,6	1,4	1,6	2,0

Kilde: LF og egne beregninger

Via InterPIG-samarbejdet får SEGES tal fra Spanien, og de leveres af firmaet SIP-Consultors. SIP-Consultors er en selvstændig privat enhed, som har slået sig op på ikke blot rådgivning, men også anonymiseret benchmarking mellem de store integratorer i Spanien. I 2010 udgjorde de spanske gennemsnitstal i InterPIG 18% af de spanske søer. I 2020 udgjorde de 47%.

Ifølge Spanske InterPIG er der ca. 1.200 årssøer i gns. sobedriftstørrelser. Selvom der er tale om store soenheder, så kan Spanien ikke følge med i fravænnede grise pr. årssø, hvis de f.eks. sammenlignes med Danmark. Tidligere var de bagud med ca. 4 fravænnede grise pr. årssø i forhold til udviklingen i Danmark, og nu er de ca. 6 fravænnede grise pr. årssø bagud.

Spanien opnår lave produktionsomkostninger via stordriftsfordele og rudimentære billige stalde – ikke på flotte effektivitetstal. Når man tænker på varmen i Spanien, så er det måske heller ikke et land, hvor grise kan toppræstere, uden at der bruges "formuer" på at køle lufttemperaturen ned til 18-20° Celsius. Foderpriser ligger i den høje ende i forhold til Danmark, da de er nettoimportører af korn til deres stigende animalske produktion.

Spanierne er ikke bare gode til lave produktionsomkostninger. Spanierne er også gode til salg og forædling af grisekød, f.eks. serranoskinke. Den årlige tilstrømning af turister koblet sammen med spanske delikatesser, som turisterne godt kan lide, er at "kæmpe" marketingsvindue for spansk kødforædling.

I de spanske statistikker øgedes eksporten til EU-lande med 6,4% i volumen fra juli 2020-2021. Frankrig var den største importør af spansk kød efterfulgt af Tyskland. Disse statistikker gælder både for fersk og forarbejdet grisekød.

Rammevilkår Spanien

Indtil videre er rammevilkårene for griseproduktion ikke så strenge i Spanien. I forhold til Holland, Tyskland og Danmark er der ikke rigtigt kommet krav om miljøteknologi endnu. Der er heller ikke samme fokus på dyrevelfærd i Spanien. Et overraskende forhold ved Spanien er den fortsat meget høje arbejdsløshedsprocent. Arbejdsløshedsprocenten er på ca. 15% mod ca. 19% i 2010. Reelt burde de ikke have de samme problemer med rekruttering af arbejdskraft, som ses i mange andre europæiske lande, blandt andet Danmark.

Østeuropa 2019-2020 i smågriseimport

Der er en del eksport af smågrise mod Østeuropa. Importbehovet for smågrise er generelt gået ned med ca. 8 pct. for disse lande. En del smågrise eksporteres fra Tyskland til disse områder, selvom Tyskland er "nettoimportør" af smågrise.

Tabel 14. Import af smågrise for forskellige østeuropæiske lande i 2019/2020

	2020	2019	% ændring 2020/2019
Ungarn	854.775	844.793	1%
Rumænien	779.479	813.034	-4%
Kroatien	471.106	668.564	-30%

Tjekkiet	107.107	118.156	-9%
Litauen	106.840	84.531	26%
Slovakiet	70.182	80.244	-13%
Bulgarien	53.898	59.346	-9%
I alt	2.443.387	2.668.668	-8%

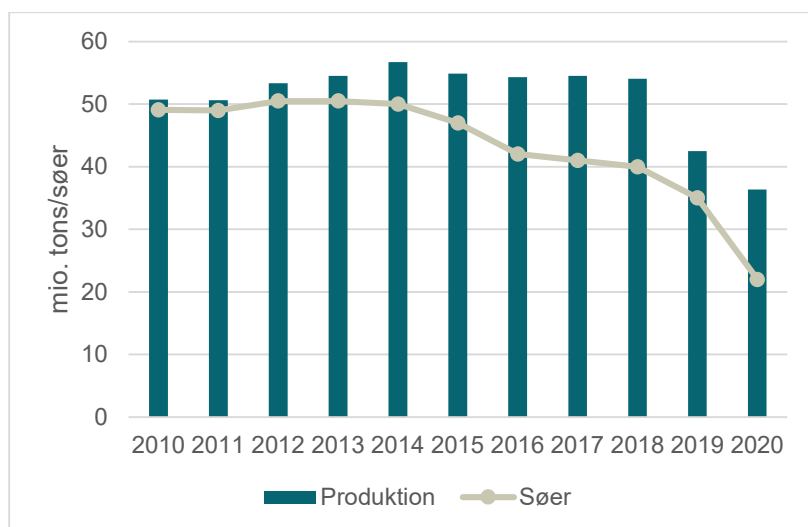
Østeuropa kan måske engang i fremtiden blive EU's nye vækstområde for griseproduktion. Da ASF ikke er under kontrol eller viser tilbagegang i disse områder, forventes der ikke den store fremgang frem mod 2030 i disse områder indenfor griseproduktion. Områderne er en kombination af meget små landbrug eller selskaber med meget store brug.

Vigtige griselande udenfor EU

I de næste afsnit behandles de vigtigste grisenationer udenfor EU. Kina er verdens største producent og forbruger af grisekød. EU er verdens største eksportør af grisekød til 3-verdens lande, men lande som USA, Brasilien og Canada er også vigtige nettoeksportører af grisekød.

Kina

Kina er en stormagt i den internationale griseproduktion og er verdens største producent og forbruger af grisekød, og landet har de senere år også været den klart største importør. Kinas gøren og laden har derfor stor betydning for resten af verdens griseproduktion. Særligt i de senere år har nedgangen i den kinesiske produktion haft markant betydning for prissætningen af grisekød ikke blot i opadgående retning, men har også været en af hovedgrundene til, at priserne er faldet i Europa hen over sommeren 2021.

Figur 15. Udviklingen i produktionen og antallet af søer i Kina. Kilde: GIRA

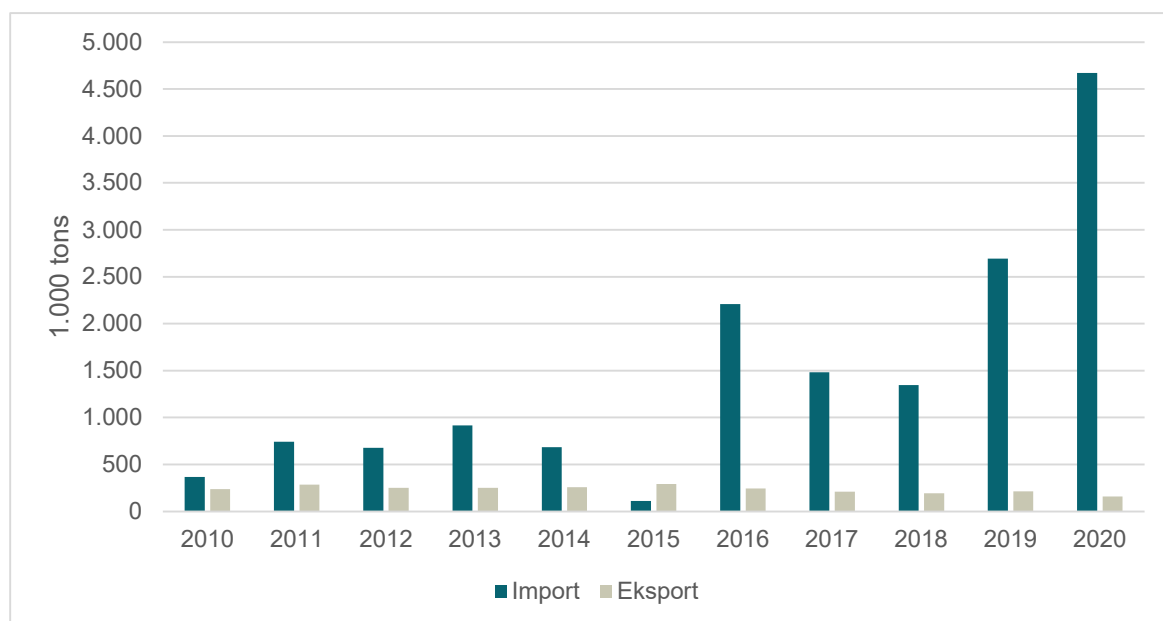
Produktionen af grisekød i Kina var stigende i starten af perioden op til 57 mio. tons med en stabil sobestand på omkring 50 mio. søer. Herefter var produktionen stabil på omkring 55 mio. tons frem til 2018 med en faldende sobestand. Det vil sige, at den kinesiske produktivitet i denne periode steg. Med udbruddet af ASF i 2018 faldt både antallet af søer og produktionen markant. Efterfølgende er der gjort en stor indsats for at bremse den afrikanske svinepest i landet, hvor der bl.a. blev givet tilskud til at genetablere griseproduktionen. Ifølge officielle kinesiske myndigheder var soantallet ved udgangen af juni 2021 på 45,6 mio. søer, hvilket er på nogenlunde samme niveau som fra før udbruddet af ASF.

De kinesiske myndigheder meldte samtidig ud, at deres målsætning var at holde bestanden af søer stabil på omkring 43 mio. stk., og at bestanden ikke måtte komme under 40 mio. stk. frem mod 2025.

Efterfølgende har de nedjusteret det forventede soantal til 41 mio., og bestanden på ikke komme under 37 mio. søer. Denne ændring skyldes ifølge myndigheder den økonomiske udvikling for de kinesiske griseproducenter, hvor priserne er faldet markant siden starten af 2021.

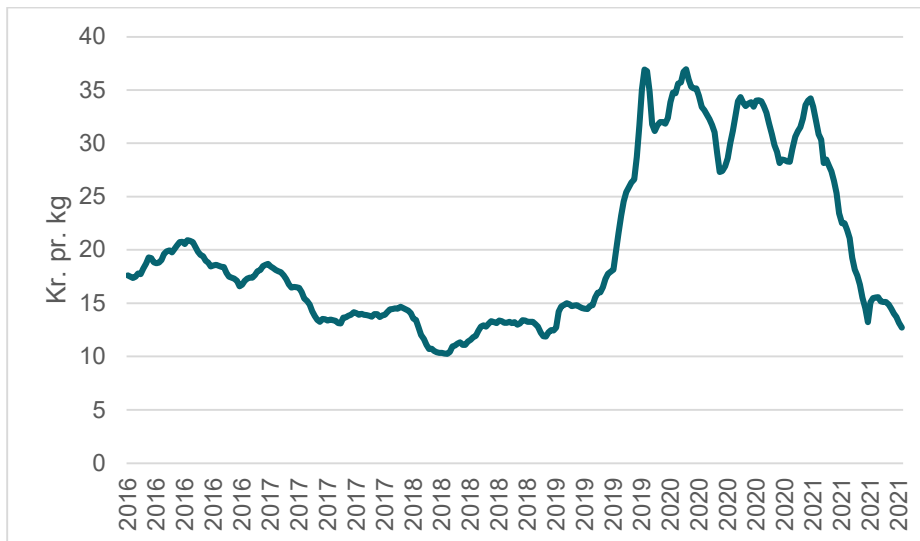
Stabiliteten i sobestanden forsøges fastholdt ved hjælp af opkøb og frigivelse af grisekød fra strategiske lagre sammenholdt med, at der gives muligheder for, at de enkelte provinser kan give tilskud til større besætninger, hvis bestanden af søer falder. Myndighederne vil fremadrettet overvåge udviklingen i bestanden ved at holde øje med besætninger, der leverer mere end 500 grise årligt.

Udviklingen i den kinesiske import og eksport bærer også præg af udviklingen i deres egenproduktion, hvor importen stiger markant i 2019 og 2020, hvor konsekvenserne af ASF blev tydelige, og den kinesiske egenproduktion var faldet.

Figur 16. Udviklingen i Kinas import og eksport af grisekød. Kilde: GIRA

I første halvår af 2021 har den kinesiske import været højere end året før, men en opbremsning i importen hen over sommeren har medført, at det forventes, at den kinesiske import for 2021 vil blive lavere end i 2020.

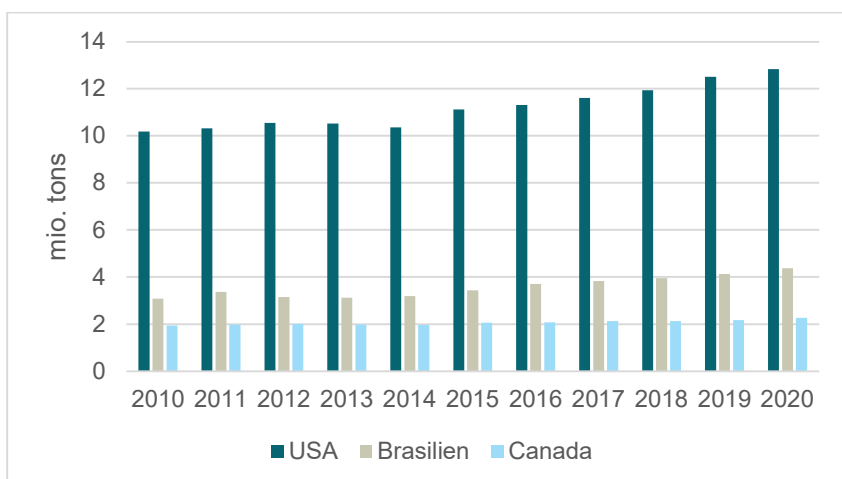
Figur 17. Prisudviklingen i Kina. De kinesiske priser er i kg levende vægt. Kilde: Landbrug & Fødevarer

I forbindelse med udbruddet af ASF og den lavere produktion steg priserne på grisekød i Kina til et meget højt niveau, og det niveau har været fastholdt frem til starten af 2021, hvor priserne siden er mere end halveret. Udviklingen i prisniveauet skyldes flere faktorer. For det første er den kinesiske egenproduktion steget hurtigere end forventet. På den anden side har det kinesiske forbrug af grisekød været lavere end normalt pga. Corona. Forbruget af grisekød er afhængigt af prisudviklingen, så derfor har forbruget været lavere end forventet, men højere end i fx 2020.

Produktionsomkostningerne er steget i Kina, og med det lavere prisniveau ser det ud til, at der for mange kinesiske producenter ikke er sammenhæng mellem omkostningerne og den pris, som de kan få for grisen. Som i mange andre lande er der i Kina også stor forskel i produktionsomkostningerne, hvor der bl.a. er stor forskel i besætningsstørrelserne. Der er besætninger med flere hundrede tusinde søer, mens andre besætninger kun producerer et par hundrede grise, og dermed ser deres omkostningsprofiler væsentligt forskellige ud. Højere produktionsomkostninger end salgspriser vil medføre, at nogle besætninger vil stoppe produktionen.

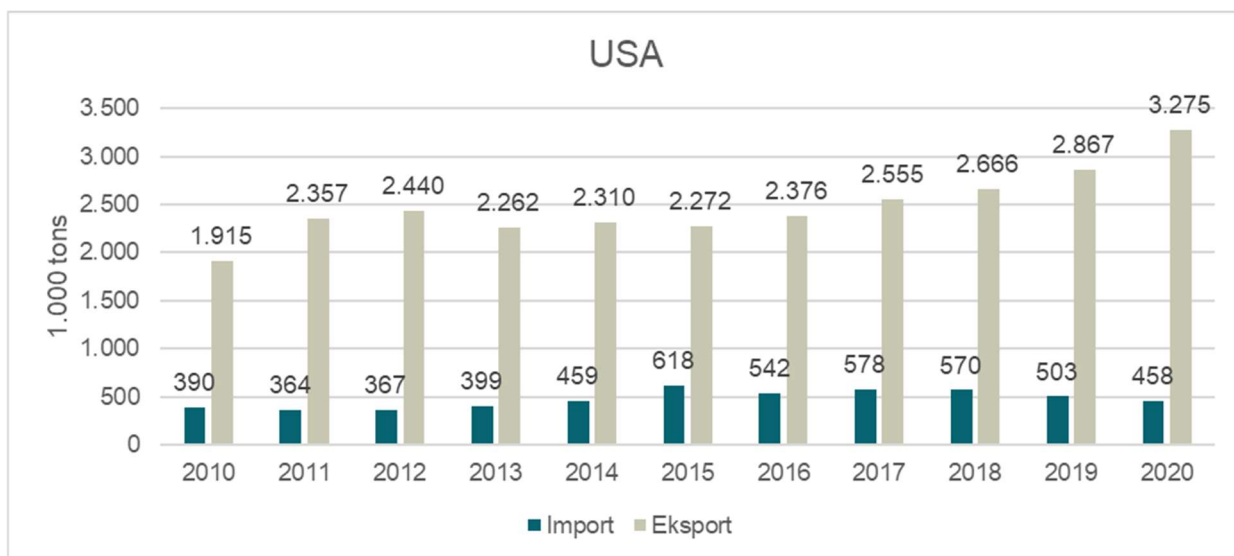
USA, Brasilien og Canada

Nogle af de andre store griseproducerede lande er USA, Brasilien og Canada. Disse tre lande er også store spillere på verdensmarkedet for grisekød.

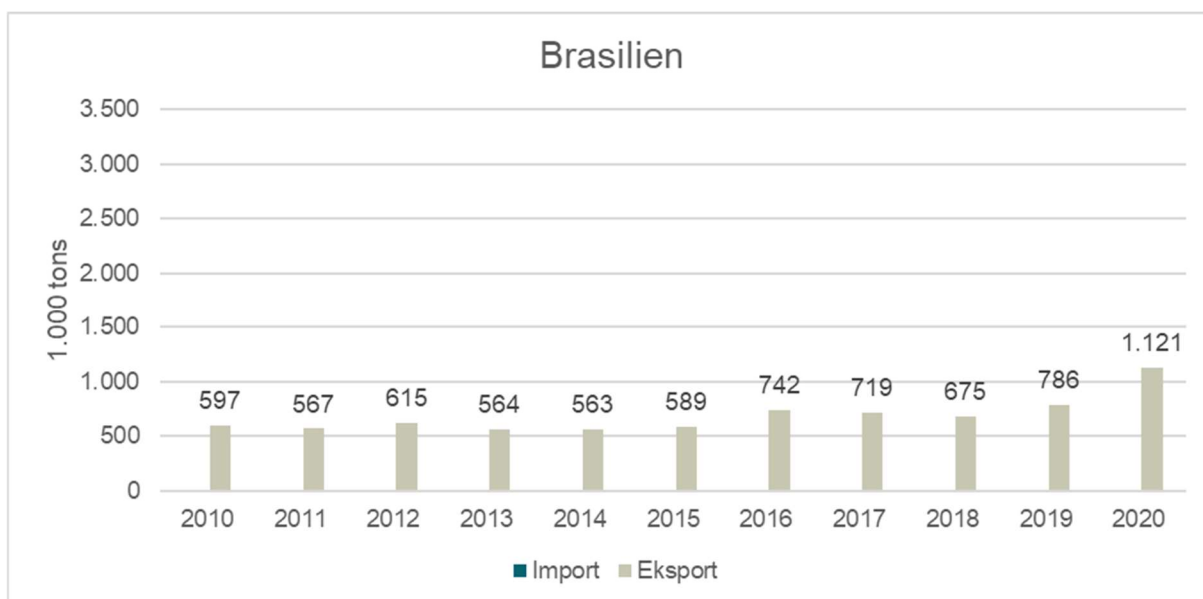
Figur 18. Udviklingen i produktionen i USA, Brasilien og Canada. Kilde: GIRA

Alle tre lande har siden 2010 øget deres produktion af grisekød. Særligt i USA har produktionen været støt stigende, mens Brasilien særligt i de senere år har øget deres produktion. Canada har haft en meget stabil produktion med små stigninger fra år til år. Ses på den forventede udvikling fremadrettet, så viser grisetællingen fra USA pr. 1. september 2021, at bestanden, både totalbestanden og avlsbestanden, er faldende i forhold til året før. Forventningen til produktionen i 2021 er, at den vil være ca. 2 pct. lavere end i 2020, og dermed vil produktionen være faldende for første gang siden 2014.

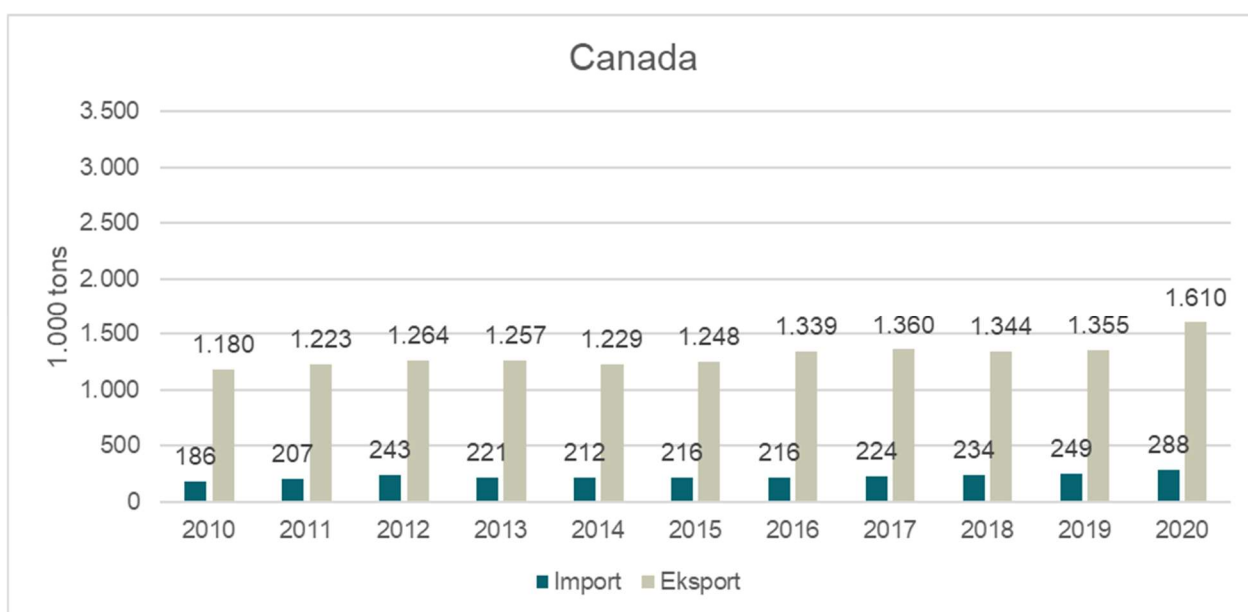
Figur 19 Udviklingen i eksport og import for USA. Kilde: GIRA

I Brasilien og Canada er billedet modsat. I Brasilien forventes der stigende produktion med ca. 6 pct. i 2021 og 3-4 pct. i 2022.

Figur 20. Udviklingen i eksport og import for Brasilien. Kilde: GIRA

I Canada ses der i den seneste grisetælling, at både totalbestanden og avlsbestanden er stigende, og dermed forventes der en øget produktion i 2021 og 2022.

Figur 21. Udvikling canadisk import/eksport. Kilde: GIRA

Ses der på udviklingen i de tre landes import og eksport, er alle tre lande eksporterende lande, og eksporten har været stigende i slutningen af perioden, hvilket hænger sammen med udviklingen i den kinesiske produktion. USA og Brasilien er nogle af Danmarks største konkurrenter, og de vil fortsat være store aktører på eksportmarkedet i fremtiden.

EU-støtte regler

Med udmeldelsen fra Tyskland i 2021 om deres store plan for mere dyrevelfærd i tysk griseproduktion gives her en kort gennemgang af regler og muligheder for at give støtte i EU.

Kontraktproduktion stat og producent

Dyrevelfærdsafledte meromkostninger kan dækkes op til 85 % via en kontrakt med staten, så længe det ikke er national lovgivning, for så er der ikke længere tale om et tilskud til "speciel landbrugsproduktion". Nogle tyskere tolker reglerne sådan, at så længe der er overgangsordninger i Tyskland for en given dyrevelfærdsparameter, f.eks. for løsdrift i farestalden, så må der laves kontrakt, som kompenserer for merudgifter for løsdrift i farestalden. De næste mange år frem kan der med lange overgangsordninger for ny tysk lovgivning ikke forventes problemer med kontraktproduktion mellem den tyske stat og de tyske griseproducenter.

85% af meromkostningen ved en "specialgriseproduktion" må dækkes af staten. Hvis ikke de resterende 15% kan gives i merbetaling fra slagteriet i form af en "specialgris"-afregning, vil en tysk statskontraktproducent tabe på ordningen, og så må det forventes, at producenten hellere vil være "almindelig" producent.

Omvendt vil det på nogle områder blive utroligt svært at kontrollere for EU, at støttebeløbet reelt ikke er en overkompensering i forhold til merudgifter ved en "dyrevelfærdsparameter". Det kan være svært at beregne og dokumentere omkostningen.

Der er set tidligere tyske delstatsordninger, hvor slagtegriseproducenter er blevet kompenseret 75 kr. pr. slagtegris af en tysk bundestat, hvis grisene havde en hel hale ved slagting. Ifølge EU-teorien må meromkostningen ved at lave en gris med hel hale altså være udregnet til at være 88 kr./gris.

Den tyske stat kan ikke lave en kontraktform, som betinger, at det skal være tysk producerede smågrise, som indsættes i en tysk dyrevelfærds slagtegriseproduktion. Det kan kun de tyske supermarkeds kæder, som kan stille krav om 100% tyske grise fra fødsel til slagting. Men den tyske stat kan måske godt lave kontrakt-koncepter, som uden at udelukke danske og hollandske smågrise fra de tyske slagtegrise stalde forbedrer de tyske soproducenters afsætningsvilkår, så tyske smågrise bliver de fortrukne. Det kunne f.eks være en specialgriseproduktion på statskontrakt, hvor der stilles krav til "hele grisens liv".

Men udgangspunktet for de tyske smågriseproducenter er, at de med samme dyrevelfærdsniveau som danske soholdere i 2020 var 70 kr. pr. 30 kg gris bagefter danske produktionsomkostninger. Hvis tyske smågrise skal "handles" til minimum produktionsomkostning, så skal tyske slagtegriseproducenter jo have +70 kr. pr. 30 kg smågris i compensation for ikke at kunne købe smågrise til "markedspris", og det kan de ikke ifølge EU-regler.

På mange måder bliver det utrolig vanskeligt, hvis ikke umuligt for den tyske stat, at sikre, at tyske smågriseproducenter selv med "tilskud pga. øget dyrevelfærd" ikke er konkurrenceudsat. Hollandske og danske smågrise må således forventes fortsat at være efterspurgt af tyske slagtegriseproducenter.

Fleere tyske supermarkeds kæder som fx Edeka, REWE og Aldi er allerede i gang og vil fra forskellige tidspunkter i 2022 kun sælge fersk grisekød, som falder ind under 5xD, som står for født, opvokset, opfedet, slagtet og forarbejdet i Tyskland. Dette er en mulighed for de tyske supermarkeds kæder til at støtte de tyske griseproducenter, hvilket kan påvirke efterspørgslen efter danske smågrise.

Investeringsstøtte i % af investeringssum

Uanset niveau for national lovgivning eller EU-lovgivning må der gives investeringstilskud til nye grise-stalde i EU, men ordningen skal inden da godkendes af EU via en ansøgning med begrundelse. Den gamle sats i EU var maksimalt 40% i investeringstilskud undtagen for særområder, eksempelvis det græske øhav, hvor satsen kunne være højere. Tyskland har nu forhandlet satsen op til mulige 80% i investeringstilskud af investeringssummen fra 2023.

Der forventes heller ikke noget specifikt krav om, at der kun må støttes på den marginale del, fx meromkostningen ved at bygge en løsdrift-faresti i forhold til en kassesti. Eksempelvis så koster det marginalt ca. 8.000 kr./faresti ekstra i investering at gå fra en kassesti til en faresti med mindst 6,5 kvadratmeter stiareal. Hvis kassestien koster 24.000 kr./faresti, koster løsdrift-farestien altså ca. 32.000 kr. Her må tyskerne altså godt give mere end 8.000 kr. i støtte pr. ny faresti. Teknisk set kan der faktisk støttes med op til 25.600 kr./løsdrift-faresti. Tilskudsordninger til renovering af stalde til nye "lovkrav"-systemer forventes også.

Diskussion

Hvor gode grisetællingerne er i de enkelte lande, vides ikke eksakt, og det afhænger også af dem, som sender data ind. Det er de enkelte landes statistiske bureauer, som indberetter dem. Griseslagtninger i de enkelte lande er nemme at opgøre, mens hjemmeslagtninger er mere usikre, og de udgør nok fortsat en stor andel i Østeuropa.

Ingen lande har alle besætninger med i deres InterPIG tal. I nogle lande er der heller ikke tale om en repræsentativ stikprøve.

Fravænnede grise pr. årssø eller i hvert fald slagtede grise pr. årssø kunne via grisetællinger, slagtninger og handelsstatistikker i teorien beregnes for landene. Disse er dog heller ikke altid 100% korrekte. I det følgende er det den gennemsnitlige sobestand, som står for grisene til årets slagtninger i et land, 75% af primo sobestanden og kun 25% af ultimo. Hvis dette beregnes for Spanien, Tyskland, Danmark og Holland så ses, at afvigelserne er størst for de spanske InterPIG tal i forhold til beregnet effektivitet pr. årssø i Spanien. Årsagen til dette er, at det Spanske data InterPIG primært er fra de større spanske Integratorer, som ligger væsentligt bedre end de mindre spanske besætninger. Fra 2010-2020 ses af InterPIG tal for Spanien, at de gik fra at udgøre fra 18% til 47% af Spaniens sobestand. I Danmark er man oppe på 64% af landets sobestand i 2019 og 2020 InterPIG data. Sammenholdt med slagtninger og sotællinger er der kun en forskel mellem statistikmetoden og det indsamlede landsgennemsnit på 0,04 og -0,03 fravænnede grise pr. årssø i 2019 og 2020 for Danmark.

De tyske InterPIG tal er fra stikprøver fra kun ca. 6% af landets søer i 2020. Holdt op imod statistikmetoden overvurderer den faktisk tysk soeffektivitet med ca. 2 fravænnede grise/årssø i perioden 2017-2020. Tidligere har samme metode dog undervurderet de tyske soholderes effektivitet. Ingen kan i dag afgøre, hvilke "niveauer" der er mest rigtige.

Tabel 15. Sammenligning af InterPIG niveau med hensyn til fravænnede grise pr. årssø, og så hvad statistiske modelberegninger af årssøer, slagtninger og nettohandelsbalancer kommer frem til.

År	Spanien Inter-PIG	Spanien via statistik	Spanien difference	Tyskland Inter-PIG	Tyskland via statistik	Tyskland difference	Danmark Inter-pig	Danmark via statistik	Danmark difference	Holland Inter-pig	Holland via statistik	Holland difference
2010	24,0			24,8			28,1			27,7		
2011	24,6	21,1	3,6	25,7	26,9	-1,2	28,8	29,8	-1,0	28,2	26,1	2,1
2012	24,8	21,0	3,8	26,6	26,3	0,3	29,6	30,6	-0,9	28,3	25,9	2,4
2013	25,3	22,2	3,1	27,1	27,4	-0,3	30,0	30,6	-0,6	29,0	27,4	1,6
2014	25,8	23,3	2,5	27,4	28,8	-1,4	30,5	31,4	-1,0	29,2	24,5	4,7
2015	26,3	23,5	2,8	28,6	29,4	-0,7	31,3	31,9	-0,6	29,5	26,0	3,5
2016	27,0	24,2	2,8	29,1	28,5	0,6	32,1	32,7	-0,6	29,8	29,2	0,6
2017	27,0	25,0	1,9	29,7	28,1	1,5	33,3	34,4	-1,1	30,2	31,0	-0,7
2018	27,5	26,0	1,4	30,1	28,1	2,0	33,6	34,3	-0,7	30,6	30,0	0,6

2019	27,6	25,7	1,9	29,9	27,8	2,1	33,6	33,6	0,0	30,1	33,4	-3,3
2020	28,1	25,8	2,3	30,6	28,0	2,7	33,9	33,9	0,0	30,8	31,2	-0,4
	Me- dian		2,7			0,4			-0,7			1,1

Konklusioner

I denne rapport afrapporteres konklusionen for de enkelte delområder.

EU-griseproduktion

Det skønnes, at afregningspriser i EU vil være tilfredsstillende, hvis selvforsyningsgraden i EU-27 falder tilbage på ca. 116. Dette niveau forventes at give en rimelig økonomi uden at være prangende for de fleste griseproducerende lande i EU. Hvis dette niveau skal opnås, skal slagtninger nedbringes med ca. 19 mio. slagtninger i EU-27 i forhold til 2020. Dette vil kræve en reduktion af EU-27 sobestanden på ca. 750.000 søer, eller ca. 8 %. Naturlig afgang af søer ligger på mellem 3 og 4% i EU. Den økonomiske ligevægt mellem udbud og efterspørgsel kan etableres rimelig hurtigt og forventes at blive bedre i 2022.

Danmark

Den danske sobestand faldt med 2 pct. i perioden fra 2010 til 2020. I samme periode faldt de danske slagtninger med 14 pct., mens den danske eksport af smågrise steg fra 7,6 mio. til 15 mio. Usikkerhederne omkring ASF i Østeuropa og meget lave smågrisepriser i 2021 har medført, at mange danske griseproducenter overvejer at investere i slagtegriseproduktion i stedet for flere søer. Der er derfor en forventning om stigende slagtninger i Danmark, mens sobestanden vil falde en smule.

Tyskland

Den tyske sobestand er reduceret med 24 pct. fra 2010 til 2020. De tyske slagtninger er faldet med ca. 8 pct., mens den tyske netto-slagtegriseproduktion er faldet med ca. 6 pct. Netto-importbehovet for smågrise er i samme periode steget fra ca. 7 mio. til 10 mio., og den tyske selvforsyningsgrad var i 2020 på 78 pct. i modsætning til 84 pct. i 2010. Tyskland fik konstateret det første udbrud af ASF i september 2020 i et vildsvin, og ca. 9 mdr. senere blev det første tilfælde i et tamsvin konstateret.

Der er flere udefrakommende faktorer, som også vil påvirke den tyske griseproduktion fremadrettet. Lønningerne i slagteribranchen er stærkt stigende, og i 2023 vil de være steget med 30 pct., hvilket påvirker griseproducenternes økonomi. Herudover har det tyske Parlament besluttet at sænke moms-satsen i Pauschal-ordningen, som vil koste de tyske slagtegriseproducenter ca. 10-13 kr. i tabt indtjening pr. slagtegris. Derudover vil de tyske producenters produktionsomkostninger stige som følge af de nye lovkrav om løsdrift blandt søerne. Med de fremtidige investeringsstøtteordninger forventes der ikke at blive etableret nye stalde i Tyskland før i 2023, hvor ordningen skal træde i kraft.

Tyskland er præget af ASF, forringet konkurrencekraft på afregningsprisen samt ny lovgivning, som øger produktionsomkostningerne. Nye statslige kontrakter er ikke på plads, og det er finansieringen heller ikke. Tysk produktion vil mindst falde 8-12% frem mod 2023 både for smågrise og slagtegrise. Fremtidens griseproduktion ser størrelsesmæssigt knap så interessant ud for Tyskland med måske endnu mere tilbagegang i produktionen, men der skal være mere politisk afklaring og udmelding om støttevilkår i Tyskland fremadrettet, før der kan vurderes på dette. Danske og hollandske smågriseeksportører kan komme i klemme på længere sigt, afhængigt af hvordan de tyske støtteregler bliver. Baseret alene på de frie markeds kræfters spil, så er Tyskland ikke et så attraktivt griseproducerende land mere.

Polen

Sobestanden i Polen er reduceret med 40 pct. siden 2010. De polske slagtninger var på laveste niveau i 2013 med 19,1 mio. slagtninger og toppede i 2018 med 22,6 mio. slagtninger. Den polske smågriseimport er stagneret de seneste år med en svagt faldende tendens. ASF er ikke under kontrol i Polen, og derfor forventes den polske griseproduktion ikke at blive større.

Holland

Den hollandske sobestand er faldet med 18 pct. fra 2010 til 2020. De hollandske slagtninger er i perioden steget med 20 pct., hvilket skyldes, at færre hollandske slagtegrise eksporteres til Tyskland til slagtning. Den hollandske regering giver støtte til ophør af griseproduktion, hvilket også har medvirket til faldet i den hollandske griseproduktion.

Hollands nettoeksport er steget fra 5,4 mio. smågrise i 2010 til 7,6 mio. i 2020, hvilket er en meget mindre stigning end i Danmark. Udviklingen skyldes, at sobestanden er reduceret med ca. 170.000 søer, som kunne have skabt 5,8 mio. smågrise ekstra. Holland er god til at finde smågriseeksportmuligheder, og har fået skabt et mindre eksportmarked til Spanien de seneste par år.

Alle tal i denne rapport peger på, at hollandsk smågriseproduktion ikke er så effektiv som den danske. Derfor kommer der fortsat et fald i hollandsk sobestand fremadrettet, men landet ligger dog bedre for smågriseeksport til Spanien end Danmark gør. Hollandsk slagtegriseproduktion er faktisk ret høj i forhold til landets størrelse, og der slagtes flere af dem i Holland, hvilket kan styrke det hollandske slagteri Vion.

Spanien

Den spanske sobestand er steget med 7% fra 2010 til 2020, mens de spanske slagtninger er steget med 37,5 pct. De spanske produktionsomkostninger er blandt de laveste i EU, og afregningen er oftest god. Den spanske produktion er buldret frem. Det er et land, hvor fokus er på slagtegriseproduktion via mange store integratorer, som har deres udspring som fodermiddelkoncerner, slagterier eller fastfood-kæder. Derfor er det måske ikke så overraskende, at de er begyndt at importere smågrise fra Holland i stedet for at producere dem selv. Fravænnede grise pr. årsso er ikke imponerende i Spanien som i Danmark og Holland. Selv søer med topgenetik laver ikke topresultater, hvis staldtemperaturen er for høj. Dette er måske en årsagsforklaring på den nord-syd bevægelse af smågrise/slagtegrise, som ses geografisk i EU-området.

Verdensmarkedet for grise

Kina er den store joker de næste par år på verdensmarkedet. Har de styr på den ASF, som også volder nogle europæiske lande så store problemer? Kina har ændret deres politik om at være 100 pct. selvforsynende til 95 pct. selvforsynende og vil derfor stadig importere store mængder grisekød, men ikke på niveauet i 2019 og 2020.

USA overtager nok snart EU's rolle som største nettoeksportør af grisekød på verdensmarkedet. De står specielt stærkt i Asien. Canada laver billigt grisekød og har da også gode forhold til dette, men afregningsprisen ser ikke så god ud. Derfor sker der ikke så meget i canadisk griseproduktion, som man kunne forvente. En smågriseeksport til USA ligner den Nord-Syd grisebevægelse, som også ses i Europa.

Brasiliansk griseproduktion er i stigning og konkurrencedygtig på verdensmarkederne, og det forventes, at deres produktion vil øges yderligere i de kommende år.

SEGES

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

T: +45 8740 5000

F: +45 8740 5010

E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende rapportens informationer.